

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hétre 2 korona.

VIDEKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hétre 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Rövidsor 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.

TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.

TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Péntek, szeptember 28.

Mai számunk főbb közleményei:

Vesérozikk: A közigazgatás páriái.

A magyar földbírtok.

A kínai események.

A sah elutasított.

Társaság miatt a halálba.

Egy védőhadnagy, a kiből cigány-

szeszikus lesz.

Kettős szerelmi dráma.

Az iskolaszék ülése.

Tárcza: Váray Mariska. — Jutka és a

huszárok. Irta: Lux Terka.

Csarnok: Gyógyulás. Irta: Csehov Antal.

A közigazgatás páriái.

Arad, szeptember 27.

(ug.) Nem nagy fejtörés kell hozzá, hogy bárki is kitalálja, kiket kell érteni a fenti cím alatt. Igen, ők azok, a szegény másodjegyzők, segédjegyzők és jegyzői irnokok.

Valahányszor egyik községben a jegyzői állás megüresedik, sereggestül pályáznak rá, mert mind biztos kenyér után vágyik, mind iparkodik az önállóság után. Am az a pályázat tulajdonképpen csak szatirája a pályázatoknak. A főszolgabíró, vagy népkégy dönt és ezeket a fórumokat semmiféle szabály nem indítja arra, hogy az állásra joggal aspiráló 10—15 jóra való, alkalmas fiatal ember közül a választás arra essék, aki szolgálati idő és képesség tekintetében soron van.

Bizony a jegyzőség elnyerése kétesebb

a főnyeremény megütésénél és a játék érte éppen oly izgalmas és veszedelmes, mint a lutri. Semmi rendszer az előmenetelben, se képesség, se kor, se gyakorlati idő nem nyomnak a mérlegben.

Nagy hibája, óriás mulasztása volt a kormányainknak, hogy a jegyzői állás, mint a közigazgatás egyik legfontosabb tényezője, mind a mai napig és dacára annak, hogy jog- és hivatásköre egyre terjedt és mind fontosabbá lőn, reformálva, kellően szabályozva, viszonyaiban rendezve nem lett. Es hiba, mulasztás volt az is, hogy helyes és alkalmas szervezéssel egy újabb nemzedékről nem gondoskodtak. Ujabbban ugyan az anyakönyvvezetés államosítása miatt történtek államilag segélyezett jegyzői rendszeresítések, de csak ugyiszólván ötletszerűen, úgy, hogy ezen állások már javadalmazásuknál fogva is éppen nem nyujlanak biztos egzisztenciát.

Miként várhatnánk ily szomorú körülmények között ez ifjaktól ambíciót, társadalmi hivatásra kedvet és nyomasztó munkaterhükben hű odaadást? Ez az anyagi nyomoruság és szervezetlenség okozza főleg, hogy a segédjegyzői állás ugyiszólva semminemű erkölcsi biztosításokat szerezni képes nem volt és minden kilátás nélkül vergődik tovább. Valóban a közigazgatás páriái ők.

De mintha biztató jeleit látnók egy kedvezőbb jövőnek! Mintha már nem is oly soká késnék az üdvös változás! A

községi közigazgatási tanfolyamok életbe léptetése ugyanis okvetlenül és természet-szerű következetességgel követőleg állítja elének első sorban a jegyzői segédzsemyzet szervezésének kényszerűségét, másod-sorban pedig az egész jegyzői intézmény rendezését. Lehetetlen ugyanis, hogy azért a 800 ifjuért, kik a tanfolyamot önfeláldozóan hallgatják — önfeláldozóan — mert a nagy szám és óriás tananyagnál fogva mellékfoglalkozás általi kenyérszerzésről alig lehet szó — valamiképen gondoskodás jövődjükre ne történjék. A tanfolyam felállítása, mint szükségszerű kormányzati intézkedés, csak akkor leend egyszersmind valódi államférfiúi üdvös cselekedet, ha a segédjegyzői állások a mai igényeknek és jogos követelmények-nük megfelelően országos szervezetet nyernek, mert annyi kiképzett ifjut továbbra is a bizonytalanság esélyeinek és a legalantabb anyagi küzködésnek kitenni nem lehet, ha egyáltalán képzetebb, minősítettebb erők gyűjtése és alkalmasabb felhasználása a cél.

Lehet vitázni tehát a felett, megfelelő-e az új intézmény mai alakjában a kitzűzött czélnak, vagy sem? de annyi kétségtelen, hogy közelező alkalmat nyujt egy másik még jelentékenyebb reform meghozatalára s az is bizonyos, hogy azok, kik bölcsen és céltudatosan kimondták az A-t, nem fognak késni a B. kimondásával sem, mert a mai állapot immár tarthatatlanná vált!

TÁRCZA.

Váray Mariska.

— A mai tragédia hősnőjéről. —

Mindössze tizenhét éves volt. Tizenhét évvel ment a halálba, a mely korban más lány az életet kezdi.

Néhány csepp zsongító morfium, egy dörrenés, mely szívébe vitte a gyilkos golyót — s ezzel vége. Vége mindennek: az életnek, ábrándoknak, szenvedésnek és szerelemnek egyaránt. A többi a pszichológusok dolga, a kik keresik az „okozati összefüggés“-t.

Könnyű megtalálni. Szerették egymást. Októberben válniok kellett volna — mindössze egy évre. Hosszunak találták az időt és hogy megrövidítsék, gyerek fővel a halálba mentek. Az ifju — maga is gyerek még — szíven lőtte a kis színésznőt, szerelmesét, mindenét, aztán önmagát végezte ki. Es ezzel letelt az egy esztendei terminus — örökre...

Bizony csak megdöbentő ez az eset. Hát annyira idegesek vagyunk már, hogy egy esztendei várakozás miatt ilyen tragédiák történhetnek?

Mit szólnak hozzá a régiek? A boldog öregek, a mikor tiz évig is türelemmel várt ked-

ves a kedves után, a mikor egy egész élet sem volt hosszú arra, hogy szerelmes beváltsa a szerelmesének adott ígéretet.

Egy év, — bolondság. Nem is idő ma, mikor oly gyorsan élünk...

A többiről vitatkozzanak a pszichológusok.

*

Gyerekleány volt még a boldogtalan, kis, szinte fejletlen termetű, az arcza azonban szép volt. Nem is tudom, ezzel a törpe termettel miért akart mindenáron színésznő lenni. Talán kergette a vér, a színészvér, a származás. Nem birnék más okot találni rá.

Hosszu, tömört nagy hajára adott főleg sokat a kis Mujkó (így becézgette őt szerelme-se.) Abban a levélben, melyet háziasszonya részére irt, meghagyta, hogy kibontott hajjal tegyék koporsóba. A halotti ruhát, még a koszorut is kiválasztotta, hogy szép halott legyen...

Anyját is Váray Mariskának hivták, mint őt. Hires színésznő volt valamikoron. Főleg a Dunántul, Pécsen és Mohácson ünnepelték. A kis Mariskát anyja révén rokon kötelék fűzte a nemzet csalogányához, Blaha Lujzához: mostoha-testvérek voltak. Atyja szintén művészember, mi lehetett volna ő is más, mint színésznő?

Éhhez járult még az a kör, amelyben ne-

velkedett. Nagyatyjától, Bartsch képzőművészeti társulati felügyelőtől Szendrey Mihály, a kassai színigazgató csládjához került (ennek neje tudvalevőleg Bartsch Aranka volt). Színészek között nőtt fel, megszerette ezt a csillogó, de rögös pályát, a bolyongást, a magára maradást. Es ez lett a veszte.

Az idei nyáron próbálkozott meg a színészettel először. Ide szerződött Leszkayhoz s néhány apró szerepben fel is lépett. Azt mondja Leszkay, szép tehetség, nagy ambíció volt benne, vihette volna valamire. A télen má. nagyobb énekes szerepben léptette volna fel a direktor. A kis leány jó kedvvel tanult, dudorászott, ugrált egész nap — mikor még nem volt nagyon szerelmes. Akkor aztán mit bánta az ambíciót, meg a tehetséget tovább! Szeretni és szeretni az első szerelem összes hevével, összes ábrándjaival — ez volt csak előtte.

Es meg is halt a szerelémért.

*

Hogyan szerették meg egymást? Ki tudja! Találkoztak a kis patikussal színházban, vendéglőben, aztán otthon, a Mariska lakásán. Fia-tal gyermek volt mindakettő. Egy kis ábránd, néhány sóhaj, jött rá a kölcsönös nyilatkozások özöne s egy egész életre szóló ígéret. Készen voltak. Elhatározták, hogy soha sem fognak

A magyar földbirtok.

Arad, szeptember 27.

„A járadékirtokok rendszere és alkalmazása Magyarországon“ cím alatt *Fellner Frigyes dr.* tollából ma érdekes könyv jelent meg, mely a telepítési akció reformálásával foglalkozik. A könyvhöz *Hieronymi Károly*, Aradváros országgyűlési képviselője, értékes tanulmányzámba menő előszót írt, mely egész terjedelmében így hangzik:

A magyar földbirtoknak tulnyomó része 1848-ig kötött birtok volt. Nemcsak a kincstári, községi, egyházi, alapítványi és hitbizományi birtokok voltak elidegeníthetetlenek, de az ősi jószágokat is csak az örökösök beleegyezésével lehetett elidegeníteni és csak a szerzemények felett volt a tulajdonosnak szabad rendelkezési joga; a jobbágy pedig telkét sem el nem adhatta, sem örököse között meg nem oszthatta.

Az 1848-iki események, az ősiség eltörlésével és a jobbágyok felszabadításával a magyar földbirtok nagyobb részét minden átmenet nélkül szabaddá tették. Ujabb hitbizományok alakításának kivételével, azóta sem állított fel a törvényhozás a magántulajdont képező földbirtoknak eladását, megosztását vagy feldarabolását gátló korlátokat. Minden földbirtok felett, mely nem egyházi vagy hitbizományi birtok, tulajdonosa teljesen szabadon rendelkezik.

Hogy ezen teljes szabadság és korlátlan rendelkezés a földbirtokoknak miként megosztásában minő változásokat idézett elő, arról csak az 1895. évi VIII. törvényczikk alapján készült mezőgazdasági statisztikából nyertünk megbízható és pontos értesülést. A kép, melyet ezen statisztika adatai elénk tárnak és a melylyel a jelen munka szerzője annak harmadik részében bővebben foglalkozik, nagyon szomorú; főjelleme, hogy a szerző szavaival éljek, az: „*hogy a középbirtok két oldalról örökdött; részben kisbirtokká porladott, részben a nagybirtokokba szivódott fel.*“

A törpebirtokoknak és a latifundiumoknak a középbirtok felett való tultengése mindenütt káros jelenség; a törpebirtokokon lehetetlen a czélszerű mezőgazdasági üzem, s ennél fogva a

törpebirtokok nagy száma mellett a földbirtok hozadéka csökken; a latifundiumok tultengése különösen ott, a hol ezenkívül a földbirtoknak nagy része, mint a holtkéz tulajdona és mint hitbizomány meg van kötve, nagy számú mezőgazdasági proletariátust teremt.

Hazánkban a középbirtokok számának csökkenése nemcsak gazdasági, hanem közvetlen politikai veszélyeket idéz elő; mert a középbirtokos osztály számának csökkenésével, csökken azoknak száma, kik családi hagyományként, mint független polgárok foglalkoznak a közügyekkel; azon vidékeken pedig, hol a földbirtok tulnyomóan latifundiumokból áll és a nép földéhségének kielégítése csak igen szűk határok között lehetséges, a nagyszámú, elégedetlen mezőgazdasági proletariátus időnként zendüléssé fajuló elégedetlenségével közveszélyes állapotokat okoz.

Azon félszázad óta, mely a magyar földbirtok tulnyomó részének teljes felszabadítása óta lefolyt, a helyesebb birtokfelosztás céljából egyetlen törvényhozási intézkedés történt, a telepítésről szóló 1894. évi V. t.-cz. megalkotásával.

Mint hogy azonban az eddigi telepítési akció, köztudomás szerint, nagyjából meddő maradt; azon csekély számú telep közül, mely az ujabb időben alkottatott, csak kevés mondható sikerültnek és a telepítéssel a földbirtok kedvezőtlen megosztása csak egyik irányban orvosoltatik: méltán felmerül a kérdés, vajon nem-e érkezett el annak az ideje, hogy az állam a földbirtokpolitikának legfontosabb ágára, t. i. a földbirtok helyes megosztására az eddiginél hatályosabb törvényhozási intézkedéseket tegyen.

A jelen munka részletesen tárgyalja azokat az okokat, melyek az eddigi telepítési akció meddőségét okozzák alaposan és nagyon tanulságos módon elemezi a magyar földbirtok eladósodását és annak terheit és minthogy Poroszország lengyel tartományainak telepítése érdekében a járadék-birtokok intézményét honosította meg; a jelen munkában tüzetesen ösmerteti a porosz járadék-birtokok természetét és jogi intézményét; ösmerteti az ebben az irányban más államokban történt kezdeménye-

zéseket és törekvéseket és végre munkájának harmadik részében azt taglalja, miként lenne a járadékirtokok intézménye hazánkban meghonosítható.

Járadékirtokok megalkotása az állam közreműködése és hitelének igénybe vétele nélkül lehetetlen; ennek okait a szerző munkájában kifejti, és indokolja azt is, miért kell a járadékirtoknak az állami hitel érdekében, legalább bizonyos ideig és bizonyos fokban kötött birtoknak lenni. Az állami befolyásnak a gazdasági élet ezen ágában való érvényesítését csak azok a nagy és életbe vágó állami érdekek igazolhatják, a melyek a földbirtok helyes megosztásához fűződnek. Középbirtoknak állami befolyás mellett való alakulását bizonyos fokig indokolja még az is, hogy az urbéri teheknek annak idején megszüntetése és a jobbágyok felszabadítása minden átmenet nélkül rohamosan és a középbirtokos osztály gazdasági érdekeinek teljes figyelmen kívül hagyásával történt.

A jelen munka szerzője komoly és alapos tanulmányok alapján foglalkozik hazánk egyik legégetőbb, jövő fejlődésére legnagyobb befolyással bíró gazdaság-politikai kérdésével; és én szívesen teljesítettem azt a kérését, hogy a jelen munkához ezen néhány bevezető sort megírjam.

Hieronymi Károly.

TÁVIRATOK.

A kamatláb marad.

Budapest, szept. 27. (Saj. tud. táv. Az osztrák-magyar bank főtanácsának ma *Bilinsky* lovag dr. kormányzó elnöklésével Budapesten megtartott ülésén a gazdasági viszonyok és a pénzpiacz helyzetének beható tárgyalása után eltekintettek a bankkamatláb megváltoztatásától. Továbbá felelvasták a két pénzügyminiszternek a tiz forint o. é. és husz koronás bankjegyek kontingetálására vonatkozó átiratait és megállapították a tiz koronás jegyek alakját és kivitelét, melyeknek nyomását legközelebb megkezdik. Egyébként csak a folyó kezelés ügyei kerültek elintézésre. *Bilinsky* lovag dr., az osztrák-magyar

válni egymástól. Ugy tekintették már egymást, mint a jegyesek. A fiu megígérte, hogy elveszi s amint a leányt szerette, be is váltotta volna ígérését.

Szerette nagyon. Együtt töltötték minden szabad percükre. Mariska a nyáron nagyon kevesett játszott, az ő kis patikusával ott ültek hát elmerengve az utolsó padsorban minden este s fűzték az örök boldogságról szóló mesének nyulékony szálait. Aztán bolyongtak a parkban, az utcán. Ha pedig dolguk volt, ha a kis patikus inspekciót tartott, leveleztek egymással. Ötször-hatszor fordult napjában a szerelmi pósta. A kis patikus — szép örökség maradt rá — ajándékok egész özönével halmozta el az ő kis színésznőjét. Hiszen olyan boldogok voltak! És olyan fiatalok!

Éppen tegnap este történt, hogy Leszkay figyelmeztette a kis leányt:

— Mariska, vigyázz te azzal a gyerekekkel. Nem szeretem, hogy mindig veled vagy.

— Oh, ne féltsen engem az igazgató ur, — felelt vidoran — hiszen a Kukri (így hívta bizalmasan a délczeg, csinos kis patikust) el fog venni engem, Holnap lesz az eljegyzésünk . . .

Holnap! Ma volt az a holnap.

Mikor a nyári szezon véget ért, Mariska hazament Pestre a rokonaihoz.

Nagyon keservesen váltak el. A leány sirt, a fiu pedig remegett, mint a nyárfalevél. Szólni sem tudtak egymáshoz.

Ezen a héten jött vissza a leány s kezdődött újból a boldog élet.

Egy csepp öröm vegyült ebbe. Egy csepp — szerintünk, halálos gyötrelmem — ő szerintük.

A fiunak október elsején be kellett volna vonulni egy évi katonai szolgálatra. Szegedre hívták be a honvéd helyőrségi győgtárhoz és ez örjítette meg a két gyereket.

Egy év, — egymás nélkül! Mi lesz addig! És megtalálták rá a szörnyű megoldást.

(v.)

Jutka és a huszárok.

Irta: Lux Terka.

— Nézd — hunyorított szemével a kapitány felé Kovács főhadnagy — ez itt egy Wedgwoodféle kannának az utánzata, mely a becsületes Hőrcsög András mezőturi fazekasmester kemenczéből került ki. Ez meg egy fayence váza, ugyancsak Hőrcsög uramtól.

A kapitány hátradőlve székében hangosan kaczagott.

— De nézd! — folytatta a főhadnagy, egy láda széna közül egy kékre mázolt lapos tálat húzva elő — ez a Gubbio-tál sem utolsó . . .

A kapitány már nem nézett semmit. Végre vágta magát a széles törökös kanapén, a

fejét beletemette egy párnába és hang nélkül, de folyton kaczagott.

Mikor végre kikaczagta magát, felugrott és a Kovács vállára ütött.

— Akaszszanak fel engem — szolt — ha nem te vagy a századnak a legnagyobb svindlere!

— Miért? — csodálkozott Kovács. — Ha az ember meg akar házasodni, jól előre készüljön el rá, hogy megfogja csálni az asszonyt. És én, bár eltérő formáját használom a csalásnak, mindazáltal megengedem, hogy biz' elég korán kezdem. De mondd, mit tehet az ember egyebet egy ostoba kis leány raplijával szemben? S tudod-e, hogy ez a kis leány egyedül a XV-ik századbeli gótikus szekrényért szeretett belém, amit egy árverésen vettem meg?

— Ne mondd! — kiáltott fel a kapitány.

— Ugy ám — bizonyította a főhadnagy. — Ő is liczitált s mikor egyszerűen tiz forinttal többet ígértem és szerencsésen a nyakamban is maradt a szekrény, Jutka dühében reám nyujtotta a nyelvét, mint egy illetlen gyerek, vagy egy nyalakodó macska. Barátom! szebb nyelvet mint a Jutkái, életedben még nem láttál. Nyomban bele is szerettem a nyelvébe és a neveltségébe, másnap meg a szemébe, harmadik nap az orrába, míg végre két hét múlva felajánlottam neki a szekrényemet a kezem kíséretében.

— Eredeti leány! — kaczagott a kapitány.

— Mikor mutatsz be neki?

— A mikor akarod.

Még aznap délután Jutka kisasszony és a kapitány a bemutatásnál jól megcsodálták egymást.

bank kormányzója ma délután 2 órakor Bécsbe utazott.

Az udvarias szultán.

Konstantinápoly, szept. 27. (Saj. tud. táv.) *Vladimirovics* András nagyherceg Párisból köszönetet mondott a szultánnak a legutóbbi konstantinápolyi tartózkodása alkalmával tapasztalt fogadtatásért. A szultán azt válaszolta, hogy a nagyherceggel való találkozása mindig kedves emlékében fog maradni.

A londoni-párisi telefon.

Brüsszel, szeptember 27. (Saj. tud. táv.) A lapoknak az a jelentése, hogy London és Páris közt állítólag távbeszélő vonalat építenek, korai. A már rég fennálló terv kivitele még teljesen bizonytalan.

A sah elutazott.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, szeptember 27.

A perzsa sah ma délelőtt 11 órakor elutazott Budapestről. A Hungária-szálló környékén már délelőtt 10 órakor nagy sokaság hullámozott és, noha a szállónak magának, sőt a szomszédos utcáknak a bejáratait is a rendőri kordon elzárta, a kordon mögött állhatatosan a kíváncsiak nagy tömege várta a sah elindulását.

Kevéssel 10 óra után érkezett a szálló elé *Rudnay* Béla főkapitány, kinek a rendőrség fő-tisztviselői jelentést tettek a rend fenntartása körül tett intézkedéseikről. Nemsokára megérkezett *Márkus* József főpolgármester és *Halmos* János polgármester, majd *Szell* Kálmán miniszterelnök fogata állott meg a szálló előtt, a ki *Hazay* István dr. miniszteri titkár kíséretében érkezett. Csakhamar előállott az udvari fogat is, a mely a perzsák uralkodóját a pályaudvarig viendő.

Fél 11 órakor érkezett *József Ágost* főherceg *Szapáry* gróf századossal és felment a sah lakosztályába, ki által nyomban fogadtatván, szívesen üdvözölte őt. A kíséret javarésze már előzetesen kihajtatott a pályaudvarra; csu-

pán a perzsa miniszterek és főméltóságok maradtak hátra, hogy a sahkal együtt induljanak.

A szálloda előcsarnoka szintén igen mozgalmasságot nyújtott, ott foglaltak állást a magyar főméltóságok, várva a sah érkezését. *József Ágost* főherceg megérkezése után rövid időre jelezték, hogy a sah elhagyta lakosztályát és csakhamar meg is jelent a jobboldali lépcsőházban az *Apponyi* Lajos gr. magyarországi udvarnagya és *Loebenstein* lovag szertartási igazgató, udv. tan. által vezetett menet. Az udvarnagya mögött ment a sah *József Ágost* főherceggel. A sah, ki komoly, nyugodt méltósággal lépdelt, baljával kardját tartotta, jobb kezében pedig kis sétatárcsát vitt, de menet közben csak fölöttebb ritkán támaszkodott rá. A sah és a főherceg egyenest kocsijuk felé tartottak.

A sah könnyedén fellépett a kocsira és helyet foglalt benne, jobbjára ült *József Ágost* kir. főherceg, míg a szemközti levő ülésen *Bechtolsheim* gr. lovassági tábornok és *Sadrazan* nagyvezír helyezkedtek el. Erre azután megindult a menet, amelynek élén *Rudnay* Béla főkapitány, *Márkus* József főpolgármester és *Halmos* János polgármester kocsiján haladtak. A sahot vivő udvari fogatot követte *Szell* Kálmán miniszterelnök kocsija. Ezután jöttek a perzsa miniszterek és főméltóságok fogatai. A sahot a közönség a szálló ajtajában való megjelenésekor lelkes éljenzéssel fogadta, a mely egyre meg-megújult. A diszes menet fogatai már rég begördültek a Mária-Valéria-utczába, amikor a Hungária előtt még folyton hallatszott az egyre távolodó éljenzés.

A nyugati pályaudvarra vivő egész uton, a melynek mentén a házak nemzeti színű és perzsa lobogók díszében pompáztak, sűrű néptömeg állott sorfalat, a melynek lelkes éljenzése végig kísérte a sahot a nyugati pályaudvarig.

Az udvari váróterem külső és belső homlokzatán ugyanazt a fényes díszet öltötte, mint a sah érkezése alkalmával; balra a váróterem ajtajától egy diszszázad volt felállítva, a mely ezuttal a Károly román király nevét viselő 6. gyalogezredből került ki.

A pályaudvaron bucsuzásra megjelentek:

Fejérváry Géza báró, *Lukács* László, *Wlassics* Gyula, *Hegedűs* Sándor. *Plósz* Sándor és *Cseh* Ervin miniszterek, *Márkus* József főpolgármester, *Halmos* János polgármester, *Beniczky* Ferencz főispán, *Lobkowitz* herceg hadtestparancsnok, *Rohonczy* altábornagy, városi parancsnok és *Schneller* vezérőrnagy, *Szterényi* József és *Lakatos* miniszteri tanácsnok, *Vámbery* Ármán egyetemi tanár, *Vértessy* Kálmán osztálytanácsos, *Hollán* Sándor dr. és *Györy* Loránt miniszteri titkárok.

Néhány percczel 11 óra előtt érkezett a sah, aki ez alkalomra drága kövekkel ékes, legragyogóbb egyenruháját öltötte fel. A sah a főherceg oldalán a várótermen át kilépett a perronra, ahol a zene nyomban rázendített a perzsa himnuszra, a diszszázad pedig megadta a katonai tisztelgést. A sah *Lobkowitz* herceg mellett elhaladva, vele kezét szorított; azután folytonosan katonai tisztelgéssel végigment a diszszázad arcvonala előtt. A diszszázad balszárnya épp odáig ért, ahol a készen álló udvari vonatkak a sah részére szánt kocsija állott. Itt a sah megállott és előbb *József Ágost* főherceghez fordulva, felkérte ezt, hogy ő felisége a császár és király előtt legyen tolmácsa azoknak a hálás érzelmeknek, a melyekkel az a kitűnő fogadtatás eltölti, melyben úgy Ausztriában, mint Magyarországon mindenütt része volt.

Együttal megköszönte a főhercegnek azt a szíves előzékenységet, amelyet iránta a budapesti tartózkodása alatt tanusított.

Majd *Szell* Kálmán miniszterelnökhöz fordulva, nagy elragadtatással nyilatkozott a magyar nemzet részéről tapasztalt fogadtatás felett, amiért nagy hálára van kötelezve; köszönetet mond a magyar kormányának is, mint a nemzet képviselőjének, azért a rokonszenvért, amelyben ittléte alatt részesült.

A sah mindezeket perzsa nyelven mondván, *Neriman Khan* bécsi követ francziául tolmácsolta a sah mély meghatottságról tanuszkodó szavait. A sah erre még egyszer kezét szorított *József Ágost* főherceggel, *Szell* Kálmán miniszterelnökkel és a többi miniszterekkel, mire kocsijába szállott. A sah kísérete is a legszívesebb bucsut vette a vendéglátóktól.

Jutka kicsi volt, akár egy törpeszárú napraforgó s fekete, mint egy tökéletesen megérett kőkényeszem. A kapitány ellenben szőke volt, mint a repczevirág, hosszú, mint egy kutágas és olyan idétlen formájú, mintha a privátdinerje egy csomó hust minden reggel pödrosen, puklisan csömöszölt volna belé az atillájába.

Jutka ezt a nagy rutságot csodálta meg a kapitányon, ez meg viszont a lánynak a fekete-ségét nézte, meg a régiségmuzeumát bámulta. Közbe hallgatta a magyarázatát is, a mi becsületére vált volna egy ethnográfiai tudósnak, de azért az összes tudományáért nem adta volna oda a nyelvének azt a parányi rozsaszínű hegyét, a melylyel beszédközbe majd minden mondatnál megnyalta egy kicsit nagy, de bazsarózsa-piros száját.

Gyönyörű keveréke volt ez a kis lány a gyerekeségnek, meg a meglehetősen tudásnak és egy csipetnyi kaczérságnak.

Mikor egy egyiptomi mészkőből faragott csuf kis szoborért — a miről az ég tudja, hogy eredeti, vagy imitáció volt-e — felállt egy székre, bokáig felemelte csipkés szoknyáját s a két huszár elvörösödvé csodálta meg a nevetségesen csőr kis lábait.

Egy Mátás-korabeli görbe huszárkard mellé egy üveg málna-lekvárt tett a Jutka mamája a fali polczra, hogy kihüljön ott s a mint levette Jutka a kardot, egyszersmind a mutató ujját is belemártotta a lekvárba, azután végig szopta a mi rajta maradt, azt a völegényével nyalatta le.

A kapitány oda adta volna a rangját érte, ha egy ilyen nyalakodási műveletbe őt is besorozza a kis fekete leány, de ő rá csak egy

hunyorító pillantás esett a ragyogó szem szögletéből.

A Mátás-korabeli kardhoz, a két katonát nagyon érdeklő dolgokat is mondott el a huszárak eredetéből s ezalatt a kapitány tisztába jött, vele, hogy nálalosan szerelmes lett Jutkába.

Bucsuzáskor ott a kapitány előtt nyújtotta csókra völegényének a bazsarózsa száját s mig amazzal kezét szorított, azt mondta neki mosolyogva, félig tréfás, félig parancsoló hangon:

— Ha valami régisége van, hozza el nekem kapitány!

Nem redelkezett a kapitány egy gomostüfejni régiséggel sem, de azért két nap mulva egy bécsi régiségkereskedő boltjából ezer forinttal szegényebben és egy miniatür, göröcsös lábú Herkules-szoborutánnal, egy agyoncsirizelt, XV. századbéli német czimeres kályhadarabbal, meg egy assir művü vörösréz kanállal lépett ki.

Jutka, mikor ezeket meglátta, elsápadt az örömtől, a kapitányt barátjának nevezte és közel volt hozzá, hogy a hadfi szeplős homlokára egy barátú csókot nyomjon.

A kapitány is nagyon boldog volt s egyúttal még szerelmesebb és úgy érezte, hogy azt a kis kincses ládat, a mibe szíve tájékán a becsületét tartogatta, egy inkorrekt kis szárnyas ficzkó alávaló módon kezdi fessegetni.

Kovácsot, a barátját, a mint tehetette, kikerülte s ne usokára, mikor ismét egy drága régiséggel kopogtatott be Jutkáékhoz, egy egészen kész tervvel tette be maga után az ajtót.

— On nagyon jó — szót meghatottan a

leány — a mint a völegénye kannái és tálai, mellé elhelyezte az új tárgyat.

— Ez azért van — felelt őszintén a kapitány — de egyúttal megrettenve a saját alávalóságától — mert nagyon szeretem önt, kis-asszony.

Jutka ijedten kapta meg egy szék karját.

— De kapitány — dadogta zavartan — nekem völegényem van.

Az a része a földgolyóbisnak, melyiken a becsület dekorációja szürkéllett, egyet fordult s ép a lába alá került. Azt felelte erre a védekezésre:

— Völegénye, a ki megcsalja önt!

Minden régisége között legrégibb drágasága mégis a szerelme volt Jutkáknak, a mit kétez év óta s azelőtt is egyforma módon védelmez a nő.

— Nem igaz! — kiáltotta sápadtan.

A kapitány elvörösödött, megfogta a Jutka kezét odavezette a Kovács főhadnagy ajándékai elé.

— Nézze — szólt kivetkőzve minden emberi tisztességéből — ez a Wedgwood-féle kanna, ez a fayence váza, ez a Gubbio-tál és a többi mind, egytől-egyig hamis, nyomorult, rongy készítmény. Almában sem látott csak egy kis Angol, vagy Olaszországot, ezek itt mind, szegény, kedves Jutka, egy mezőturi fazekas kemenczéből kerültek ki.

Jutkáknak első dolga volt mikor ájulásából magányos tért, hogy a mezőturi drágaságokat a jeggyörű kíséretében összepakolva, visszaküldte a főhadnagynak.

Pont 11 órakor a perzsa himnusz akkordjai és a jelenlevők lelkes éljenzései közt kirobogott a pályaudvarból az udvari vonat.

A főherceg újra ellépvén a diszszázad előtt, a zene a néphimnuszot játszotta. A váróterem előtt szívesen bucsuzott a főherceg Széll Kálmán miniszterelnöktől és a többi miniszterektől, valamint Lobkovitz herceg hadtestparancsnoktól.

A közönség a városba visszatérő főherceget és minisztereket is r:konszenves ovációkban részesítette.

A kínai események.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, szeptember 27.

Az a hír, hogy Waldersee gróf Takuba való érkezése után ultimatumot fog küldeni a kínai kormánynak, habár Sanghaiból érkezik is, daczára ennek, nem valószínű. A kínai állapotok az utóbbi időben módfelett elmérgesedtek és a kínaiak kihívó maguktartása erőlyes intézkedéseket követel.

Az a gyöngé czáfolat, melyet a pétervári követség röpit világgá, hogy Tuan herceg a titkos tanács elnökévé, nem pedig a nagy titkári hivatal tagjává neveztetett ki, csak arra való, hogy a hatalmakat félrevezesse és a dolgok tényleges állapotai felől figyelmeket elterelje.

Sokkal valószínűbbnek látszik ellenben az, hogy Tuan herceg a császárné nevében bocsátotta ki azt az ediktumot, mely a harc folytatását jelenti és mely az összes államhivatalnokoknak a legborzalmasabb fenyegetések közt hagyja meg a mandzsuk támogatását.

Mai távirataink a következők:

A fővárost meghódítják.

London, szeptember 27.

A Times-nak jelentik Sanghaiból 25-éről: A jelek azt mutatják, hogy a mandzsupárt mindinkább kihívó magatartást foglal el. Az itteni kínai ujságok azt jelentik, hogy elrendelték az új palotának Sinanfuban való felépítését. Kínai forrásból eredő táviratok azt mondják, hogy Luhuanlint kantoni alkirályiá nevezték ki. Li-Hung-Csang Tiencinből orosz és japán csapatok kísérete mellett Pekingbe ment. Sheng jamenjében megerősítik a kínai sajtó által a minap terjesztett híreket, a melyek szerint Li-Hung-Csang a császári kormánytól titkos rendeleteket kapott, hogy az összes mozgósítható csapatokat vonja vissza a végből, hogy a fővárost ismét meghódítsák. Hozzáteszik azonban, hogy az alkirály ezeket a rendeleteket békealkudozó állásával összeférhetetleneknek tartja.

Fosztogatások.

London, szeptember 27.

A Timesnek jelentik Sanghaiból, hogy Kanton környékén rablók és munkanélküliek kifosztják a falvakat. Tokamhangban elpusztították a katolikus templomokat és a külföldieknek a közelben levő sírjait megszentelteltették. Kanton külvárosának amerikai templomát is lerombolták.

Tuan herceg — a titkos tanács elnöke.

Washington, szeptember 27.

Hír szerint. diplomáciai körökhöz az a hivatalos jelentés érkezett, hogy Tuan herceg a titkos tanács elnökévé, nem pedig a nagytitkári hivatal tagjává neveztetett ki.

Nincs ok háborura.

Washington, szeptember 27.

Hivatalos körökben az a nézet uralkodik, hogy kívánatos, hogy a Kinában levő

amerikai csapatok elhelyezésében eszközöndő változások Waldersee gróf megérkezése előtt végrehajtsanak. Az amerikai csapatok visszavonására alapos oknak tekintik azt a körülményt, hogy a kínai események gyorsan háborúra vezethetnek, melyet Németországnak és a többi hatalmaknak vonakodása, hogy Kinával tárgyaljanak, bizonyára maga után vonna. Amerika nem engedi magát hálaruba sodortatni annál kevésbé, mert azt hiszi, hogy nincs ok a háborúra a kínai kormány ellen. Ha valamely hadviselő hatalom Pekinget megszállva tartja, az amerikai követség védősége mindig ott fog maradni.

Washington, szeptember 27.

Chaffee táviratozza Pekingből 21-ről: Li-Hung-Csangnak kísérő csapatot ajánlottam fel Tiencinből, ő azonban visszautasította. Az ország teljesen csendes.

Waldersee ultimátuma.

London, szeptember 27.

A Times szerint Waldersee gróf a kínai kormánynak ultimátumot nyújt át.

A hatalmak egyetértése megszűnt.

Sanghai, szeptember 27.

A Münchener Allgemeine Zeitung-nak jelentik Sanghaiból, hogy Tuan herceg bitorolja Kinában a főhatalmat. A herceg jelenleg Dél-Kinában szervezi a fölkelést. Tábornokai parancsolnak az összes kínai csapatoknak.

A szövetséges hatalmaknak számolniok kell azon körülményekkel, hogy egész Kinára kiterjedő hatalmas fölkelés előtt állanak, mert a kínaiaknál az a meggyőződés vert gyökeret, hogy a hatalmak közötti egyetértés megszűnt és így a lázadás sikerrel járhat.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Szombat: Hamlet, tragédia. (Páratlan bérlet.)
Vasárnap: Délután: Baba, operette. Este: Viola, népszimű. (Páros bérlet.)
Hétfő: Egér, vigjáték. (Páratlan bérlet.)
Kedd: A cifra nyomoruság, szimű. (Páros bérlet.)
Szerda: Kísszökevény, operette. (Páratlan bérlet.)
Csütörtök: Kísszökevény, operette. (Páros bérlet.)
Péntek: Kuruczfurfang, népszimű. (Páratlan bérlet.)
Szombat: Aranylakodalom, szimű. (Páros bérlet.)

* Az első szinlap. A téli évad első hirdetője, a szombati megnyitó előadás szinlapja pénteken reggel jelenik meg a hirdető táblákon. Hamletet hirdeti Leszkay igazgató Molnár Lászlóval a czimszerepben. Bizonyára nagy közönség fog összejönni a téli szezon első előadására.

* A megnyitó előadás jegyei már pénteken délelőtt 9 órától kaphatók a pénztárnál. Délelőtt 12-ig délután 3—5-ig lesz a pénztárban Gonda László, ki előjegyzéseket az idén sem fogad el az előadásokra, mert minden előadásra már egy nappal előbb válthatók meg a jegyek.

* A bérletre vasárnap estig még elfogadnak előjegyzéseket a színházi pénztárnál. Nagy páholy páratlan előadásra is van, páros előadásokra kis páholyok is kaphatók még. Földszinti helyek mindkét előadásra bérelhetők.

* Az első délutáni előadás A baba lesz a czimszerepben Felhő Rózsival. Hilariust, Andorfi volt szerepét, Fenyéri Mór játsza, kinek ez Debreczenben kedves alakítása volt. Az első délutáni előadás érdekessége ezzel mindenestre nagyot nyer. A többi szereplő a régi marad, csak Hegyesi lesz még új az eltávozott Gáthi szerepében. A jegyeket erre a délutáni előadásra már szombaton délelőtt lehet kiváltani.

* A kassai színház munkaterve. Folyó hó 28-án nyílik meg — egy havi szünet után — a kassai nemzeti színház és ezzel a kassai állandó színészet második esztendeje. Szendrey Mihály igazgató már összeállította a munkatervet, mely, mint levelezőnk írja, egészen véve nagyon kielégítő. Megnyitó előadásul a „Szentiván éji álom” van kitűzve. A bérlet dolga nagyon szépen áll, amennyiben csaknem az összes páholyok kibéreltettek.

* A Schreyer zenekonzervatóriumba még mindig lehet beiratkozni, d. e. 9—12 és d. u. 3—6 óráig.

* Színészet a délvidéken. A délvidéki színész-szövetkezetnek Mezey Béla igazgatása alatt levő szintársulata ez idő szerint Verseczen működik. A szövetségbe a következő városok léptek be: Lugos, Versecz, Fehértplom, Oravicza, Karánsebes és Orsova.

Tanulás miatt a halálba.

(Öngyilkos elemi iskolai igazgató.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, szeptember 27.

Csak a minap temették el az öngyilkossá lett Bárczy Andor miniszteri segédtitkárt s ma ismét egy uriember dobta el magát az életet Budapesten. A Madách-utcai elemi iskola derék igazgatója, Baumann József az öngyilkos, a ki valószínűleg még az éjjel felakasztotta magát. Ma reggel találták meg az iskola egyik félreeső helyén megkékült holttestét. Az esetről a következőket táviratozza tudósítónk:

A Madách-utcai elemi iskola első emeleti helyiségében lakik az igazgató feleségével s öt gyermekével. A gyermekek közül egy leány meg egy fiu mostohagyermek, három fiu édes gyermeke, a kik közül egyik a dohányjövédéknél, a másik a főváros számvevőségénél, a harmadik egyik előkelő fővárosi banknál tisztviselő, a legkisebb a VI-ik reálosztályt tanulja.

A 64 éves, erőteljes igazgató a legszebb családi életet élte, s a József-városnak igen kedvelt, szeretett polgára volt. Senki sem sejtette, hogy mily sötét elhatározás lappang lelkében. Az iskola tanítóit mint gyermekeit szerette, viszont azok apjuknak tekintették.

A tanítótestület néhány tagja hétfő óta Baumannt igen buskomornak látta s meg is kérdezte tőle szomorúságának okát. Hosszas faggatás után végre megmondta társainak, hogy a járásbíróshoz mára kihallgatás végett idézést kapott a Gabel Gyula fővárosi tanító ügyében. Miután senkinek ártani nem akar, ő el sem megy a mai tárgyalásra. Hétfő óta azután egyformán szomorú maradt, de arra senki sem gondolt, hogy e miatt a jó öreg ur elemészté magát.

Tegnap egész délután az igazgatói irodában foglalatoskodott, rendezett. Este 8 óra tájban hívták vacsorázni, s felesége, meg gyermekei szóval tartották, iparkodtak jobb hangulatra hozni, de ő csak egyre szomorkodott, s vissza ment az irodába tovább dolgozni. Családjá e közben lefeküdt, ő azonban nem tért nyugodni.

Ma reggel az iskola szolgáló két óra tájban lakásán bezörgetett, de ott csudálkozva látták, hogy az igazgató nincsen szobájában, s mint látszik, egész éjjel nem is volt ott. A szolgáló felnyitotta az igazgatói irodát, a hol mindent a legnagyobb rendben talált. Az asztalon egy levél volt Baumann feleségének nevére címelve. A szolgáló a levelet átadta Baumannnak, a ki e czimzésen rögtön fölismerte férje irását, felbontotta a levelet s fájdalomtól összeroskadva tudta meg belőle férje öngyilkosságát. Azt írja a levélben, hogy ő mára tanunak

van idézve, de miután arra lelke nem képes, hogy esetleg valamelyik kartársa ellen valljon — inkább meghal.

A házbéliek erre nyomban a keresésére indultak. E közben jött 7 óra felé a tejes leány, a ki a ház félreeső helyén egy alakot látott csüngni. Azonnal az igazgatókéhoz szaladt, kik azután felismerték az öreg Baumann, elkékült, meredt testtel. A szerencsétlen ember valószínűleg még az éjjel folyamán követte el tettét, még pedig úgy, hogy a hely választó falai fölé két métermértéket helyezett keresztbe, azután arra kötötte a ruhaszállító kötelet, a mely megfojtotta.

Az esetet rögtön bejelentették a rendőrséget, a honnan *Krecsányi* kapitány a helyszínére ment dr. *Boytha* rendőrorvossal, a ki konstata, hogy a halál órákkal ezelőtt beállt. A halottat egyelőre az irodában hagyták s valószínűleg itt is marad. Az iskolára kitűzték a fekete lobogót, a tanács pedig az iskola ügyeinek ideiglenes vezetésével *Ecker* Antal igazgatót bizta meg.

Az öngyilkosság híre roppant hamar elterjedt, s mély vészvétet keltett, mert az elhunytat kartársain kívül is mindenki tisztelte, becsülte. Halála alkalmából a József városi kör is kitűzte a gyászlobogót.

Egy honvédfőhadnagy, akiből cigánymuzsikus lesz.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, szeptember 27.

Nem utolsó az a karrier, melyet egy dailás honvédtiszt itt Magyarországon, Budapesten, megcsinált. Ott hagyta a csillogó uniformist, a parádés szép életet, bajtársait, az egész katonaságot és beállt egy cigánybandába — szólóhegedűsnek. Valóságos hegedűs cigánynak, a ki talán a tiszt urak asztalánál is fog majd egyszer-mászor muzsikálni és alázatos képpel tányérozni közöttük honoráriumért.

Ezt a mesébe való avanszirozást budapesti tudósítók a következőkép táviratozza meg lapunknak:

Zöldy János a Trencsénben állomásozó honvédszolgálatvezető volt a főhadnagya. Vig, mulató kedvű tiszt volt, kit nemcsak bajtársai, de az uri civil társaságok is nagyon szerettek. Ezernyi mókát tudott, ő vitte a hangot mindig, valósággal lelke volt a társaságnak.

Zöldy főhadnagy akkor érezte magát igazi elemében, ha megcsendült a zene. A cigány kezéből sokszor kivette ilyenkor a vonót, a banda élére állt s huzta művészi kézzel a vigat, meg a keserveset. A társaság el volt ragadtatva a szivreható, bravuros játéktól. Tisztársai nem egyszer mondták neki tréfásan:

— Ha a Marcsi cigány — így nevezték közönségesen — főhadnagy nem volna, megélné hegedűlésből is.

— No hát a „Marcsi cigány“ megcselkedte ezt a tréfát, még pedig a lehető legkomolyabban.

Ugy történt, hogy *Zöldy* főhadnagy juniús elején veszélyes beteg lett. Lejött Trencsénből Budapestre s itt a honvéd helyőrségi kórházban gyógykezelte magát.

A napokban felépült. Elhagyta a kórházat, de nem tért vissza ezredéhez. Nem is fog többé oda visszatérni.

Zöldy főhadnagy, a ki egykoron ludovikái növendék volt s kitűnő sikerrel végezte el a tisztképző intézetet, beült egyik kávéházba s ott levelet írt a nagyméltóságú honvédelmi miniszternek. Megírta szépen, hogy beállt egyik budapesti cigánybandába szóló-hegedűsnek, kéri tehát elbocsátását a tényleges állományból.

Minthogy pedig a „szóló-hegedűsi állás“ nem fér össze a tartalékos tiszti ranggal s minthogy így nincs kilátása a tartalékban sem megmaradni tisztnek, azt is kéri, hogy tartalékos őrmesteri ranggal osszák be valamelyik ezredbe.

A lemondó kérvényt postára tette. Ott fekszik az már a miniszterium asztalán.

Hogy a lemondást a miniszterium elfogadja, az bizonyos. De nem lehetetlen, hogy a volt főhadnagyot, tekintettel művészi hajlamára, egyik — honvédenekarba osztják be tartalékos őrmesternek.

Kettős szerelmi dráma.

(Váray Mariska és Monti Lajos öngyilkossága.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 27.

Végtel. nül érdekes regény ért ma véget *Aradon*. Kettős öngyilkosság történt, mely már maga sem közönséges dolog, de annál kevésbé az a história, melyről alább szólnunk. A fő érdekességét a szomorú történetnek az az érthetetlen ok adja meg, melyről csak a regény kihűlt szívé, halálra dermedt hősei tudnának számot adni.

Monti Lajos gyógyszerész segéd és *Váray* Mariska, az aradi szintársulat fiatal tagja az alakjai ennek a regénynek, melyet úgy fejeztek be ma hajnalban, hogy az egymásra font ölelő karjuk utolsó ölelésre merevedett meg.

Váray Mariska Eötvös-utca 13. számú lakásán előbb morfiummal megmérgezték magukat, azután *Monti* rálőtt a leányra, majd pedig önmaga ellen fordította a revolvert. Mindkét lövés azonnali halált okozott.

A fiatal ember mindössze 23 éves volt, a leány pedig 17. Szerették egymást, decemberre ki is tüzték már az esküvőt. Semmi akadály nem volt közöttük, legfeljebb a házasság napját kellett volna elodáznia a fiú önkéntesi éve miatt. Ez lett volna az ok? Megdöbbenve állunk meg ennél a gondolatnál, annyira lehetetlennek látszik, s mégis ezt sejteti a legtöbb körülmény. Vagy talán csalódott volna a mosolyó arcú, széke lányban a fiú. Ettől a gondolattól pedig, mely hatalmasabb okról beszél, erőszakkal igyekszünk elfordulni: minek bántsuk a szegény halott leányt, kinek utolsó rendelkezése volt, hogy temessék a szerelmese mellé, tegyenek a fejére menyasszonyi koszorút.

Az öngyilkosság általános megdöbbenést keltett a városban, hol sokan ismerték a szerencsétlen családból származott fiatal embert, meg a szinpadról a halottá vált párját.

A megható szerelmi drámai részletei a következők:

A „kedves szerep.“

A szerelmesek tegnap este nyugodtan ültek együtt a leány szobájában *Horváth* Gézánnával, *Váray* Mariska lakásadónőjével. Előbb csak a leány volt ott, meg az asszony, később, úgy fél 10 óra tájban megjött *Monti* is, kit megkínáltak a vacsora utáni szőlővel. A fiatal ember elfogadta a kínálást és jókedvűen csemegézett, miközben kedélyesen folyt a beszélgetés hármuk között. A leány mosolygó, a jövőbe ábrándozó tekintettel tervezgetett:

— Legközelebb „A kis székevény“-ben lépek fel. Kedves, jó szerepem lesz benne, melytől egy kis sikert is remélek... Ugye meg fognak nézni?

addig nem is nyugodott meg, míg ígéretet nem tettek neki, hogy elmennek a színházba.

— Majd meglátják, hogy fogok játszani. Olyan kedvemre való szerepet kaptam.

Szomorú, vigasztalanul szomorú volt az a

szerep, mely a szegény leánynak jutott, amélyt néhány óra mulva eljátszott ebben a kis szobában, hol most még a lámpa szelid világánál, boldog együttlétben ültek. Vajjon el volt-e már határozva ekkor a halálra, vagy csak később, az éjszaka gonosz tanácsadására játszotta el azt a szerepet, az utolsót?

Vacsora után *Monti* és a leány sétálni mentek, *Horváthné* pedig lakásába tért. Még nem volt 11 óra, mikor a házbéliek hallották, hogy együtt haza tértek. A fiatal ember késői látogatása nem tűnt fel senkinek, mert a leány jegyesének tartották, ki igen gyakran fordult meg a színésznőnél mindenféle időben,

— Boldog jegyesek — sutogták a házban, mikor együtt látták őket. — Deczember elsején már egy pár lesz belőlük.

Igen, egy pár lett belőlük, még azon éjszaka. Reggelre összeeskette őket a halál.

A dráma felfedezése.

Az öngyilkosságot reggel 9 órakor vették észre. *Horváthné*, mint rendesen, fel akarta költöni a színésznőt. Kopogtatott a szobája ajtaján, de zárva találta. Zörgetett, verte az ajtót, azonban belül minden csendes maradt. A házbéliek is oda gyűltek a dörömbölésre, majd, rosszat sejtve, a rendőrségre küldtek. Innen hamarosan megjelent egy tisztviselő rendőrökkel, kik az éléskamrán át, annak ablakát betörve, hatoltak a szobába.

A kis szobában, a szerelmes fészekben lámpa égett. Halálosan szomorú képet világított meg ez a lámpa. A pamlag melletti szőnyegen két alak feküdt: *Monti*, meg a színésznő. egymást átkarolva tartották, mintha valami erős szeretkezésben feledkeztek volna meg a világról, de borzasztóvá tette ezt az ölekezést, ami ott feketélt körülöttük, szétfolyva a padlón: a vér.

Nagy tócsa vérben feküdtek ott s véres volt a leány ruhája, széke szép haja, vér folyt végig a fiú halálszürke fején. Azonnal világossá vált, hogy mi történt itt az éjszaka. A rendőrség részéről megjelent *Tisch* Mór dr. kerületi orvos a halált konstata, mely körülbelül hajnali 5 órakor állott be, még pedig azonnal.

A dráma úgy történhetett, hogy *Monti* mellbe lötte a leányt, azután fejének tartotta a revolvert. Az egyik lövés a leány szívére furta át, a másik a fiú bal halántékába hatolt. A haláltokozó revolvert ott találták meg a szoba sarkában a földön.

Mint az orvos megállapította, a szerelmesek előbb megmérgezték magukat. Nagy adag morfiumot vettek be, mely már maga is megölte volna őket. Ezt igazolta az asztalon álló kiürített pohár s a mellette levő gyógyszer-tokok, a morfium gyógytári jelzésével.

Egyik holttesten sem látszott, a löseben kívül, a külerőszak legkisebb nyoma sem. s így bizonyosnak látszik, hogy, amint hátrahagyott leveleikben írják, mindketten saját akarataukból mentek a halálba.

Hat levél feküdt az asztalon, ötöt ezek közül a fiú írt: testvérének, két barátjának, *Limbeck* temetésrendezőnek és a rendőrségnek; a leány pedig *Horváth* Gézánné lakásadónőjének írt.

Mikor a rendőrség a szomorú szemlével véget ért, a két holttestet érczkoporsóba tették s kivitték a felső-temető halottas házába.

Az öngyilkosok kívánságai.

Hat levélben és egy végrendeletben hagyták hátra az élőknek utolsó kívánságaikat a holtak. A végrendeletben, melyet *Monti* Lajos készített három hét előtt, minden vagyonát, a legapróbb ingóságait is, nővérének hagyta, ki jelenleg Debreczenben van. *Iona* testvérének

levelet is írt, melyben azonban nem adja öngyilkosságának okát.

Nagyon megható az a levél, melyet Monti Lajos legjobb barátjához és iskolatársához, Boka Ignácához intézett s amely szó szerint így hangzik:

Édes Náci komám!

Jó barátom voltál mindig, nagyon szeretted, én is téged. Isten áldjon meg érte!

Nácikám, nekem menni kell.

Tedd meg a szegény Lajcsi utolsó kérését s ne hadd el az utolsó percekben sem.

Nézd, jó öregem, sürgönyözz Ilona nővéremnek Debreczenbe, Teleky-utca 73. sz. alá, add kiméletesen tudtára, hogy meghaltam. Aztán eredj el Limbeckhez, rendeld meg a temetésünket, a Mújkomét és az enyémet. A szekrényben van egy takarékkönyv, abban van elég pénz, hogy mindkettőnk temetése kifizetve legyen.

Igen kérlek, vigyázz Nácikám, hogy a kis Mújkömmal kiméletesen bánjanak.

Különbösen reád bízom az egészséget. Szekrényemből válassz ki egy ruhát s adasd rám.

Náci édes, ne engedj senkit Ilonán kívül a holmimhoz nyulni; mindent neki hagytam. Kérjél valami emléket tőlem Ilonától, hogy megemlékezz néha rám. Maradj Ilona mellett, míg a temetés elmúlik.

Köszönöm Nácikám, hogy jó vagy az utolsó percekben. Isten áldjon meg!

Csókol szerető
Lajcsid.

Egy másik levelet Kleiser dr., a Rozsnyay-féle gyógyszerárban alkalmazott segéd részére hagyott vissza. Ebben végrendeletéről is említést tesz. Ez a levél a következő:

Kedves Doctor ur!

Áldja meg a jó Isten magát, én megyek. Jobb így, mint másképp.

Legyen szives gondoskodjék rólunk, hogy tisztességesen bánjanak a holttestünkkel. Nem tudom, hogy hol fogunk feküdni, de jöjjön el a temetésre minden áron. Ugy-e megteszi nekem, mert megígérte?

Kleiser tudta végrendeletem, a mit írtam, olvasta és aláírta még Kell Jenő a Deutsch Testvérektől s a Spielmann Miksa barátaim. Legyen gondja rá, hogy mindent Ilona nővérem megkapjon, mivel mindent neki hagytam, a mim csak van.

Isten áldja meg, hogy jó volt mindig hozzám s kívánom, hogy boldog legyen. Kérjen valami emléket Ilonától, hogy legyen, a miről megemlékezzék rólam.

Áldja Isten!
Monti.

Monti a rendőrség részére is hagyott levelet, melyben azt írja, hogy közös elhatározásból lettek öngyilkosok. Kéri, hogy holttestüket ne bonczolják fel, temessék őket közös sirba.

Szomorúságában megragadó az a levél, melyet a leány intézett lakásadónőjéhez, Horváth Gézáéhoz. Ő is azt kéri, hogy közös sirba helyezték imádoztjával.

— *A hajamat bontsák le s tegyék a fejemre azt a koszorút, melyet magam fontam* — írja többek között a levélben, melylyel Horváthnétől bucsuzik.

Majd bocsánatot kér, amiért a lakásában követték el az öngyilkosságot.

— De nagyon szerettem ezt a kis szobát, ahol olyan boldogok voltunk — írja — s itt akartunk meghalni.

Miért . . ?

Az ámulgató is érdekes drámának legérdekesebb része az, amely csak a különböző kombinációkban él: az ok. Érthető okot sem a

rendőrség nem tudott megállapítani s nem adtak ilyet a hátrahagyott levelek sem. Az öngyilkosságot megelőző napokon sem a fiu, sem a leány nem árultak el semmit, miből végzetes szándékukra következtetni lehetett volna. Monti ugyan többször emlegette, hogy öngyilkos lesz, de ezt nem vette senki komolyan.

Az egyetlen ok, amelynél megállhatunk, a fiatal ember katonáskodása. Mindig nagyon idegenkedett a katona élettől, de kétszeresen most, hogy kedvesét el akarta venni. Montit kétszer visszavetették a sorozásnál, míg az idén márcziusban, mikor harmadszor állott a mérték alá, besorozták. Néhány nap múlva, október elsején kellett volna bevonulnia a honvédséghez Szegedre, mint egyévi önkéntesnek. Ezt az egy évet sem tudta keresztül élni a leány nélkül. Legalább így látszik az utóbbi napokban elejtett szavaiból. Mikor egyik gyógyszerész társa megkérdezte, hogy miért nem csináltat egyenruhát, sóhajtván mondta:

— Nem kell nekem egyenruha soha.

Azt hitték, hogy talán a „kiszuperálás“-t érti ezzel a mondásával. Most utólag azonban már tudják, mire gondolt.

Anyagi zavarról, vagy hasonló körülményről szó sem lehetett. A fiatal ember, kinek anyai öröksége révén körülbelül 40.000 koronányi vagyona volt, teljesen rendezett viszonyok között élt. Ezt igazolta a Rozsnyay-féle ház második emeleti lakásán megejtett leltározás is, melyet Simon Gábor városi árvaszéki jegyző fogatosított.

Szekrényében 1500 koronáról szóló takarékpénztári könyvet, arany melltüket, arany gombokat találtak. Sok levele, képes levelezőlappal volt. Kedvesétől szárított virágokat, szalagokat, arcképeket őrzött. Az egész lakás világosan beszélt gazdája ideális kedélyéről.

Egy más mende-monda szerint nem ez volt a dráma oka. Montihoz közelálló barátai azt hiszik, hogy a fiatal ember csalódott szerelmében. Nem mintha a leány nem szerette volna. Ebben nem kételkedett, de az utóbbi időben, mikor már határozott szándéka volt, hogy Váray Mariskát feleségül veszi, megtudta, hogy nem ő volt az első, aki a szép szőke haját simogatta s másnak is nyílt már a boldogság rózsája.

Szerencsétlen család.

Az öngyilkos patikusra örökségképen maradt a tragikus vég. Családjának számos tagja mult ki hasonló módon az utóbbi időben.

Egyik nagybátyja jogász korában öngyilkos lett az anyja sirján. Ennek öccse, ki Borosjenőn főszolgabíró volt, az örültek házába került. Egy másik nagybátyja, ki Aradon az Andrassy-téren egy divatkereskedés tulajdonosa volt, ugyszintén ennek vaskereskedő segéd fivére öngyilkosok lettek. Édesanyja megmérgezte magát s apja is, ki kereskedő volt, önkézevel vetett véget életének.

Ezt a borzasztó sorozatot folytatta most Monti Lajos. A szerencsétlen fiatal embernek két testvére maradt: egyik Ilona, a másik Mariska nevé. Előbbi Debreczenben, egyedül él, a másik, ki még egészen kisleány s Iványi Balázs gyámsága alatt van. Egy nagybátyja és távolabbi rokonai vannak még.

A gyászba borult család a következőkben tudatja a váratlan csapást:

Alolítottak fájdalomtelt szívvvel tudatják a forrón szeretett testvér, nagybátya, sógornő rokon és jóbarát Monti Lajosnak folyó évi szeptember hó 27-én, a reggeli órákban, életének 23-ik évében, rövid szenvedés következtében történt gyászos elhunytát. A megboldogult drága halott földi maradványai folyó évi szeptember hó 28-án d. u. 4 órakor fognak a felső temető halottas csarnokából az ottani sírhelyen a róm. kath. szertar-

tás szerint örök nyugalomra helyezettetni. Az engesztelő szentmise áldozat a boldogultnak lelki üdvéért folyó évi szeptember hó 29-én reggeli 8 órakor fog a főt. minorita atyák templomában az egek Urának bemutatattani. Arad, 1900. szeptember hó 27. Áldás és béke lengjen drága hamvai felett! Monti Fülöp nagybátya. Monti Ilona, Monti Mariska nővérei. Iványi Balázs bátyja. Iványi Balázsné szül. Margineanu Aurora sógornője.

A másik áldozat, a 17 éves Váray Mariska hamar véget ért regényes életéről mai tárczánkban írunk. Az ő halálát a következőkben siratja el az aradi színtársulat:

Szomoru érzéssel jelentjük, hogy az aradi színtársulat tehetséges fiatal tagja Váray Mariska pályájának aig kezdetén, ma reggel hirtelenül elhunyt. Igaz meghatottsággal gyászoljuk a jó pályatársat, kinek emlékét szívünkben fogjuk megőrizni. Temetése szept. hó 28-án délután 4 órakor lesz, a lelki üdvéért tartandó gyászmise 29-én reggel 8 órakor. Arad, 1900. szeptember 27. Béke poraira! Az aradi színtársulat.

A leány legközelebbi rokona nagyatyjuk, Barts Imre a városligeti műcsarnok alkalmazottja, kit Leszkay András szinigazgató telefonon értesített a történetéről. Az öreg még ma Aradra jött.

Az öngyilkos pár temetése pénteken délután megy végbe a felső temető halottas házból. Kivánságuk szerint közös sirba teszik őket.

HIREK.

— **A persa sah a fővárosi közgyűlésen.** Rendjeleső czimen közölték a mai fővárosi lapok azoknak névjegyzékét, akiket a persa sah különböző rendjelekkel kitüntetett. Távirati uton arról értesülünk, hogy ez a rendjeleső adott alkalmat arra, hogy Polónyi Géza heves tartalmu interpellációt intézzen a mai közgyűlésen a főpolgármesterhez. Az interpelláció óriási szenzációt aratott. Polónyi ugyanis előadta, hogy Halmos polgármester harmadrangu érdemrendet kapott, ugyanolyan, minő a detektivek, rendőrtisztek és alantos miniszteri tisztviselőknak jutott. Ebben a kitüntetésben határozott sértést lát a főváros és annak polgármestere ellen és ezt a sértést azon intéző körökre hárítja, melyek a kitüntetésre ajánlottak névsorát összeállították. Elvárja, hogy a polgármester módját fogja találni annak, mikép kelljen ezen sérelmet megtorolni. Ebben az van mondva, hogy a polgármester egyszerűen utasítsa vissza azt az érdemrendet, mely a székesfőváros polgármesterét a detektivekkel egy rangosztályba sorozza.

— **Mozgalom az olasz bor ellen.** Az olasz bor vámkedvezménye ellen ez év folyamán, az új kereskedelmi szerződések előkészítésének küszöbén majdnem az összes törvényhatóságok fölemelték tiltakozó szavukat. A nyári szünidő alatt is Bács, Fejér, Győr, Liptó, Pozsony és Somogy vármegyéktől és Győr, Székesfejérvár városoktól érkeztek a képviselőházhoz, fölterjesztések, melyek az olasz bor behozatalára megállapított 3 forint 20 krajczáros kedvezményes vámtételnek a fölemelését kéri a hazai bortermeléshez fűződő fontos közgazdasági érdekek nevében, és annak hangoztatásával, hogy az ország elpusztult szőlőinek általános rekonstrukcióját az olasz borral való előzönlés, ugyszólván, lehetlenné teszi. Ausztriában is érdekelt körökből sok panasz hangzik az olasz bor vámkedvezménye ellen, úgy, hogy illetékes forrásból származó értesülésünk szerint biztosra vehető, hogy a kereskedelmi szerződések megújításánál a monarkia mindkét államának kormányai határozottan és egyértelműleg ellene lesznek az eddigi bor vámkedvezmény föntartásának. Ez volna az egyetlen módja, hogy borkezelésünk újra visszanyerje régi nagyságát.

Mert hazánk legnagyobb borkereskedő kerületeiben, mint az aradi, budapesti, győri, kassai, pécsi, nagyvárad, pozsonyi kamarai kerületekben évtizedek óta nem tapasztalt alacsony fokra szállott le a forgalom, mert azonkívül, hogy ezt az üzletágot a borhamisítások czimén indított üldözések teljesen diszkreditálták a külföld előtt, az olasz borbehozatal is káros, mondhatni végzetes hatással volt borkereskedelmünkre.

— **A japán császár Bécsben.** A jövő év tavaszán érdekes vendége lesz a bécsi udvarnak: *Muzuhito* japán császár, ki a perzsa sah példáját követve, európai körutra kapott kedvet. A császár ez alkalommal először megy tul országára határán. Bécsbe valószínűleg a jövő márcziusban fog érkezni.

— **A magyar vasutkirály halála.** A bécsi előkelő társadalomnak egyik kiváló alakja *Herz Vilmos dr.* tegnap szívszélhűdés következtében 74 éves korában hirtelen elhunyt. A megboldogult *Lustig Adolf aradi* kereskedő unokatestvére volt. Miskolczi származásu mind a kettő és mikor az elhunyt Budapesten diákoskodott, miután szülői őt tanulmányaiban nem támogathatták *Lustig Adolf*, ki akkor már önálló volt, segítette őt annyira, hogy tanulmányait befejezhette. Mint ezredorvos kezdte meg pályafutását és mint „vasutkirály” amerikai értelemben, fejezte azt be. Pénzügyi tevékenységének teréről Magyarországot választotta, hol többek között a vágvölgyi vasutat és a magyar északkeleti vasutat építette. Az ő közbenjárásával lett azután a vágvölgyi vasut államosítva. Rése volt a budapest-berlini vasut építésében is. Ő volt a magyar Hitelbanknak egyik alapítója. Husz éven át, mint az Egyesült Allamok konzula nagy horderejű befolyást gyakorolt a két állam kereskedelmi viszonyának emelése érdekében. Aradi rokonságával élénk összeköttetésben állott és leveleiben gyakran emlékezett meg hálával azon szeretetteljes segélyezésekről, melyek őt a szédületes magas polczra emelkedni segítették.

— **A polgári nőegylet módosított alapszabályait** a belügyminiszter ma érkezett leiratában jóváhagyta.

— **A román-bolgár konfliktus ügyében** ujabban azt jelentik, hogy a román törvényszék a *Mihaleanu* bukaresti tanár gyilkosságában megindított vizsgálatot befejezte és az iratokat már beterjesztette a kormánynak. A vizsgálat eredményét a napokban közlik a bolgár kormánnyal is. Román részről azt állítják, hogy a vizsgálat a macedóni bizottság tagjainak bűnösségét mutattja.

— **Az automobil a hadsereg szolgálatában.** Egy magasrangú katonatiszt, ki a galicziai hadgyakorlatokon személyesen is részt vett a *Militär Zeitung* mai számában, érdekes cikket közöl, melyben többek közt arról ír, hogy milyen eredményt mutatott fel az automobil a hadsereg szolgálatában. Kíváncsisággal néztek az intéző körök — ugymond — az automobil katonai szereplése elé. Az első nagyobb kirándulás Bécs és Przemysl között elég jól sikerült. Harminczhárom óra alatt futotta be ezt a nagy utat. De már a második kísérlet szerencsétlenül végződött. Ismeretes az a parlói eset, mikor két tábornok sebesült meg súlyosan az által, hogy a robogó automobilból lovaik megbokrosodtak. A katonai használatra több ily okból kifolyólag nem bizonyult czélszerűnek az automobil.

— **Kubelik impresszáriója nyilatkozik.** *Kubelik* neve már nemcsak a művészet, hanem a rendőri hírek rovatába is került, azon a réven, hogy impresszáriója, *Dunkel Róbert* a budapesti *Rózsavölgyi* és társa zeneműkereskedés főnöke, csunya perlekedésbe jutott egyik alimpresszá-

riójával. Mert a művészet kenyér után jár és a kenyéradók, mint valami árucikket, bocsájtják áruba a művészet felkent papjait. Tegnap számunkban megemlékeztünk arról, hogy *Dunkel* ellen csalás és sikkasztás miatt tett feljelentést *Rendes Szidor*, *Kubelik Jan* albérlője. Mai távirati értesülésünk szerint *Dunkel Róbert* kijelenti, hogy a reá vonatkozó hír nem egyéb, mint piszkos rágalom, melylyel a hírlapok szerkesztőit felültették. Kijelenti azt is, hogy tisztességéhez szó nem férhet, mert mint egy, a fővárosban 50 év óta bejegyzett nagy czégnak főnöke, mindenkor a tisztességes kereskedő hírnevét tartotta fenn ezelőtt és tartja fenn ezután is. Elismeri, hogy nincs hatalmában megakadályozni azt, hogy valaki ellene pert indítson, vagy bűnvádi feljelentést tegyen, de az a hiresztelés, hogy a budapesti rendőrség ellene bármily lépést tett volna, egyszerűen hazugság, mert erről neki is tudomással kellene birtania. Egyelőre csak annyit tehetett a saját reputációjára megóvására, hogy az őt becsületében bántó közlemény szerzője ellen becsületsértésért a bűnvádi feljelentést megtette.

— **A nemzetközi vasuti kongresszus** tegnapi banquetjén — mint Párisból távirják — *Rothschild* Alfonz báró tiszteletbeli elnök első sorban *Loubet* elnököt köszöntötte föl, a kinek köszönetet mondott a kongresszus fogadásáért, azután a kongresszuson képviselt idegen országok uralkodóira és államfőire emelte poharát, végül a francia vasutak nevében a kongresszus tagjaira, mint barátokra, a kiket régi és kipróbált barátság kötelékei fűznek egybe. A szónok felsorolja a vasutügy terén 1898 óta elért haladást és reméli, hogy a kongresszus munkálatai hozzá fognak járulni a további fejlődéshez. A vasutak segélyével a civilizáció mielőbb be fog hatolni eddig alig ismert vidékekre, pl. Transz-Szibériába, Transz-Káspiba és a Sahara vidékeire. A szülő poharát emeli a vasutak nagy iparának fejlődésére, mely közelebb hozza a népeket egymáshoz és végül köszönetet mond tiszteletbeli elnökkel való megválasztásáért. *Picard*, a kiállítás főbiztosa azt mondja: A kongresszus közelebb hoz bennünket a vasutak általános szövetségének ábrándjához. A kiállítás rendezésével ő és munkatársai nem látványosságot akartak teremteni Páris számára, hanem a népek és az emberiség békéjét és testvéries egyesülését kívánták szolgálni. *Baudin* közmunkaügyi miniszterre és *Rothschild* báróra, a vasuti igazgatóságok képviselőire emeli poharát. *Baudin* válaszolja Franciaország fáradozásait, mely mindig a szépséget, a hatalmat és a szabadságot szerette és felköszöntöt mond a vasutak képviselőire és személyzetére, melyet a kötelességérzet és a fegyelem szelleme tölt el.

— **A pancsovai dráma.** Mint részvétellel értesülünk, *Rácz* pancsovai vizsgálóbíró — ki ellen szombaton merényletet küvettek el — sebeibe belehalt.

— **Sakk mesterek mérkőzése.** A budapesti Lipótvárosi kaszinóban *Lasker* és *Maróczy* sakk mesterek ma rendkívül érdekes szimultán partit játszottak öt-öt ellenféllel a legjobb budapesti sakkozók közül. A két mester hátat fordított a táblának, a húzásokat bementették nekik s ők is bediktálták ellenhúzásait. A mesterek minden partit megnyertek.

— **Ujhelyit elutasították.** Ismeretes, hogy *Ujhelyi* Lipót h.-m.-vásárhelyi milliomost, ki az aradi adóhivatali panama perében is szerepelt, mint tanu, jogerősen egy évi fogházra ítelték hamis tanuszerzés miatt. *Ujhelyi* perében revíziót kért, de ma — mint Szegedről jelentik — a törvényszék őt újrafelviteli kérelmével elutasította.

— **Talált Rubens-kép.** *Londonból* jelentik, hogy a Wapping negyedben lévő katolikus templomban egy olajfestményre akadtak, mely szakértők véleménye szerint *Rubens*-kép. A festmény annyira poros és piszkos volt, hogy nem látszik már, hogy mit ábrázol. Mikor pár év előtt a templomot javították, a képet a padláson helyezték el, ahol most egy festő, *Green-*

wood fedezte fel. Eltávolítva a képről a port, meglepve csodálta annak gyönyörű színváltozatait. A kép Jézus keresztre feszítésének azt a jelenetét ábrázolja, mikor a keresztről levették.

— **Agyonlőtt jegyző.** Szegedről táviratozzák: *Tabakovits* Béla *egresi* segédjegyzőt ma az utcán három lövéssel leterítették. A gyilkosság boszu műve, mert *Tabakovits* tulszigoru volt a lakossághoz, e miatt kellett meghalnia.

— **A régi bélyegek utolsó órái.** Ut már a régi postai értékek végőrája. A régi, forint és krajczár értékű levélbélyegek és egyéb postai értékczikkek érvényessége 1900. szeptember 30-ával végleg megszűnik. Ezen értékczikket október 1-től december 31-ig postahivatal új kibocsátású értékczikkekért becsereleli, ha azok valódiak, épek és használatlanok, 1900. decz. 31-én tul a régi értékczikkek már nem cserélhetők be.

— **A szultánt becsapták.** Az ijedt embert könnyű becsapni. Ebből az axiómából indulhatott ki az a spanyol szédelgő, aki Barcelonából sürgőnyt menesztett a padisahhoz Konstantinápolyba, melyben arra figyelmezteti, a nagyurat, hogy *Brescinek* több elvtársa Konstantinápolyba hajózott, hogy a szultánt megöljék. A sürgöny föladója azt is hozzá teszi ehhez a hirhez, hogy ha 4500 frank utiköltséget küld neki a szultán, legott elutazik Konstantinápolyba s felfedezi a merénylői tervét. A hatalmas császár legott kiutalványoztatta a madridi török követ által az utiköltséget s még 20 ezer frankot ígért az ismeretlen felfedezőnek, aki a küldött utiköltséget zsebre tette s aztán elutazott, de senki sem tudja, hogy hova.

— **Ékszerlopás fényes nappal.** Fényes nappal, a legnagyobb vakmerőséggel nagy ékszerlopás történt. Kolozvároton. A Deák Ferencz-utca 1. szám alatt a gr. *Teleki*-féle házba hatoltak be még eddig ismeretlen tettesek és mintegy 400—500 korona értékű ékszert loptak el. Azt a hallatlan vakmerőséget, melylyel a tolvajok az értékes ékszereket fényes nappal ellopták, még fokozza az a körülmény, hogy a nagy lopást a főtér és Deák Ferencz-utca sarkán, tehát a város egyik legnagyobb forgalmu helyén, sőt éppen a rendőrséggel átellenben követtek el a tolvajok. Az eset különben a következőképp történt: A Deák Ferencz-utca 1. szám alatt a gróf *Teleki*-féle házban lakik Gy. B., kitől az ékszereket ellopták. A kaputól jobbra a második ajtó vezet Gy. lakására. Tegnap dél felé a szobaleány takarítgatott a lakásban s bár a harmadik belső szobában dolgozgatott, az ajtót nyitva hagyta. Itt hatoltak be a vakmerő tolvajok s az üvegszekrényt felnyitva, elvittek mintegy négy-ötszáz korona értékű ékszert. A szobaleány, amint a takarítást elvégezte s az ajtót be akarta zárni, megrémülten vette észre, hogy az üvegszekrényben volt ékszerek eltűntek. A megrémült leány azonnal a rendőrségre szaladt s jelentést tett az esetről. A rendőrség a tett feljelentése alapján a legszigorubb nyomozást indította meg a vakmerő tolvajok kilétének felderítése iránt s a legszélesebb körű intézkedéseket tette meg arra nézve, hogy a még eddig ismeretlen tolvajok az ékszereket ne értékesíthessék.

— **Fogjátok meg!** Budapesti tudósítónk jelenti: A József-köruton ma reggel nagy ribilíó támadt. A Népszínház-utca felől feldult arczzal rohant egy munkásruhába öltözött ember a Népszínház felé. Nyomában egy sereg ember. Hátulról pedig dühös kiáltások hangzottak:

— Fogjátok meg! Fogjátok meg!

A nagy lármára összesereglett ember mind a menekülő nyomában, a ki mint az üldözött vad rohant egyenesen a sarki rendőr felé.

— Biztos ur! Biztos ur, mentsen meg az Istenért!

— Mi történt?

— Meg akarnak gyilkolni! És még ők kiáltják: fogd meg!

Az üldözők meglátva a rendőrt, csakugyan megfordulnak és gyors iramban távozni

akarnak. A rendőr és az üldözött utánok, a mit látva a közönség, ámulva várta, mi történik. A rendőrnek egy társa segélyével sikerül elfogni a merénylőt és viszik aztán mind a kettőt a józsefvárosi kapitánysághoz. Ott aztán kiderült, hogy Kovács András asztalos volt az, aki Molnár János nevű segédjét késsel fenyegette és hogy le nem szurta a segédet, azt csak gyors lábának köszönhetette. Kovács András már régóta féltékeny volt a feleségére és legutóbb az a gyanuja támadt, hogy az aszszony a segédjével csalja meg. A múlt éjjel megleste őket s a rendőrség előtt tett állítása szerint gyanujának alaposságáról kétségtelenül megbizonyosodott. Molnár János tagadta a dolgot és rabbiatus, gonosz embernek mondotta a gazdáját, a ki mindenkire féltékeny és halálba kergeti a feleségét üldözéseivel. A rendőrségnél jegyzőkönyvet vettek fel az esetről és életveszélyes fenyegetés címén átteszik az ügyet az ügyészséghez. Kovács Andrást pedig egyelőre rendőri felügyelet alatt tartják.

— **Osztálysorsjáték.** Az osztálysorsjáték mai húzásán százezer koronát nyertek a 27108 és 80519, ötezer koronát nyertek a 13581, 13275, 51126 és 59429 számú sorsjegyek.

— **A kolozsvári rejtélyes öngyilkosok.** Mai számunkban megirtuk annak a két leánynak a tragédiáját, kik a kolozsvári vasuti állomáson mérget ittak. Ujabbán erről a következő részleteket írják: Az eikeseredett leányok egyike Tussai kapitány kérdésére előadta, hogy Baranyai Erzsébetnek hívják, 19 éves, budapesti illetőségű és foglalkozására nézve kasszirő, ki pár hét előtt jött másik társával együtt Budapestről Tordára, onnan pedig Maros-Vásárhelyre, hol alkalmazást is kapott egy hotelben. Társa, kiről csak annyit mondott, hogy Irénnek hívják, alkalmazás nélkül volt. Mindkettőjüknek azonban rosszul folyt a dolguk s elhatározták, hogy visszamennek Budapestre. Tegnap délelőtt vonatra is ültek, azzal az elhatározott szándékkal, hogy elpusztítják magukat. A szerencsétlen leány a kihallgatás után kiment a szobából és keservesen sírni kezdett. Sokan vigasztalni próbálták, de mitsem használt. Nagyon bánthatta lelkét valami és nagy oka lehetett az eikeseredésre, mert később a hozzá forduló kérdezősködőknek mind zavartabb és különösebb feleleteket adott. Tizenegy óra után már rohamok törtek ki rajta, úgy, hogy az elmekörtani intézetbe szállították, hol konstataáltak az örültséget. Az elmekörtani intézetből átvitték a szerencsétlen leányt a dolgozóház megfigyelő osztályába, hol további intézkedés érzet alatt tartják. Társáról, kiről csak annyit vallott, hogy Irénnek hívják, mindeddig semmi értesítést nem kapott a rendőrség.

— **Rousseau háza eladó.** Bernből jelentik, hogy a savoyai birtok Les Charmettes, hol Rousseau Jean Jacques Warens asszonnyal annyi boldog órát töltött el — eladó. Genf városainak jegyzője egy hirdetményt kapott, mely így hangzik:

„Les Charmettes, Jean Jacques Rousseau historikus háza berendezéseivel, hozzátartozó földjeivel és gyümölcsöseiével együtt szabad kézből eladó. Jelentkezni lehet Porret jegyzőnél Chambaryban.“

A ház 1660-ban épült és még jó karban van.

— **A manchesteri herceg csődje.** Londonból jelentik, hogy a fiatal manchesteri herceg, aki csak két év előtt lett nagykorúvá, csődöt kért maga ellen. A herceg rokonaitól havonta 70 font sterling zsebpénzt kapott, de 1500—2000 fontot költött el évente. Azonkívül 15000 font sterling adósságot csinált és váltókat irt alá, melyek értékét és számát nem is tudja meghatározni.

— **Halálos esés.** Ifjabb Galamb István 25 éves földéaki tanyai lakos kedden este a mint kocsiján hazafelé igyekezett, a kocszi magas üléséről véletlenül lecsuszott s a lovak közé esett, még pedig oly formán, hogy ruhája beleakadt a kocszi első saroglyájának kiálló vasába s a megijedt lovak így vonszolták egy jó darabig, míg nem a szerencsétlen fiatal ember a sok lórugas vonszolástól, tanyája közelében az uton kiadta lelkét. A szerencsétlen ifju holttestét beszállították a kórházba s tegnap délelőtt orvosrendőrileg felboncolták. A boncolás a nálál okául zuzódások következtében beállott agyhüvést állapított meg.

— **A valemárei sóhivatal kirablásáról** a következő újabb részleteket írják *Soborsinból* lapunknak: Zboray Antal a valemárei sóhivatal ellenőre e hó folyamán Budapesten meghalt. Özvegyen maradt felesége a gyászbeszéd hírére elment férje temetésére s a házat cselédje gondjaira bízta. Temetés előtti éjjelen a ház kigyulladt, s a tetőzet teljesen leégett. Az összes butorokat az ablakokon sikerült kiadni. A tüzet a soborsini önkéntes tűzoltó egyesület lokalizálta. Zborayné haza jövén férje temetéséről, tapasztalta, hogy elzárt szekrényéből — mely a tüzeset után is zárva volt — 700—800 korona értékű ékszer hiányzik. A gyanu Vadász Aladár valemárei fiatal lakatos mesterre esett, kit a csendőrség kihallgatott. Bevallotta, hogy egyetértve az otthon hagyott női cseléddel, behatolt az urnő hálószobájába, a magával hozott álkulcsokkal kinyitotta a szekrényt, s az abban talált ékszereket elemelvén, a szekrényt ismét bezárta. Hogy a gyanut, illetve felfedezést elkerülje, az nap éjjel felgyújtotta a házat, hogy minden bennéve, a lopásról mitse tudjanak. Készpénz is volt mintegy 6000 korona, de azt a szegény özvegy szerencsésére nem találta meg a rabló. Bevallotta továbbá Vadász azt is, hogy az ellopott arany ékszert egy helybeli kereskedőnek adta megőrzés végett, tudatván vele az egész dolgot. W. M. kereskedő ezideig mindent tagad, állítása szerint ráfogás az egész. A sóhivatalban, tárnok lakásában és senki más házában a tűz legkisebb kárt sem tett. Az égési kár körülbelül 3000 korona, mit tisztán a kincstár szenved, kincstári lévén az épület.

— **Rablótámadás a ligetben.** Óriási riadalom támadt tegnap este nyolcz óra tájban a budapesti városligeti czirkusz bejárata előtt. Stern Adél, akinek ott a környéken van egy kis dohánytőzsdéje, hazafelé tartott; kezében vitte a kis bőrtáskáját, amelyben a napi bevétel, mintegy száz korona lehetett. Egyszerre egy fiatal suhancz termelt előtte és mielőtt a védtelen nő segítségért kiálthatott volna, a földre teperte, kikapta kezéből a pénzes táskát és eliramodott. Mire a leány elaléltágából magához tért — a vakmerő csavargó eltűnt az est homályában. A rendőrség erélyesen nyomoz, annyival is inkább, mert legujabban napirenden vannak a városligetben a Stern Adél esetéhez hasonló dolgok és a napokban is történt egy ugyancsak effajta támadás a Stefánia-uton, amikor is egy ismert fővárosi uriaszony volt a csavargók áldozata.

— **Nincs többé vonat- és hajóösszeütközés.** Különösen az utóbbi időben majdnem nap-nap után érkezett hír arról, hogy hajók a tengeren összeütközve alámerültek és a rajtuk levő emberek a vízbe fultak és hogy vonatok egymásnak rohantak, óriási szerencsétlenséget okozva. Az a találmány, melylyel egy danzigi ember lépett a nyilvánosság elé, e bajokon segít és így hajóösszeütközés előfordulni nem fog. A találmány célja a vonatok vagy hajók összeütközésénél az egymásnak rohanó közlekedési eszközök erejét az összeütközés pillanatában csökkenteni. Szakkörökben elismerőleg nyilatkoztak e találmányról.

— **Agyonütötte a harang.** A maga nemében páratlan szerencsétlenség történt a torontálmegyei Gizellafalva községben. A templomtoronyában a Lugosról jövő bucsusok elébe harangoztak, miközben a harangláb kettétört és a jókora nagyságu harang nagy ivet írva le a

levegőben, a nyitott toronyablakon keresztül az utcára esett és egy éppen ott álldogáló gyermeket anyonütött. A templom előtt elhaladó körmenet megállott a szerencsétlenség láttára s megilletődve haladt a templomba, miután a szerencsétlenül járt gyermeket a kétségbeesett szülőkhöz vitték.

— **Szerelmi dráma Szegeden.** Szegedről jelentik: Tegnap este hét órakor az itteni pályaudvar előtt szerelmi dráma történt. Basch József huszonégyéves borbélylegény négy lövésessel leterítette kedvesét, a huszonöt éves Klein Borbálát. Basch azzal hitegette kedvesét, hogy feleségül fogja venni s addig, a míg a katonaságtól visszajön, falujába viszi és szülőinél hagyja. Basch egyszerre, beszélgetés közben, kirántotta revolverét és kétszer rálőtt a leányra és mikor látta, hogy még él, a fejébe lőtt, de a leány még mindig mozgott és Basch ekkor a hátába lőtt. A leány kiáltására a pályaudvari vendéglőből többen kirohantak, a kik a leányt kórházba szállították. A merénylő eltűnt.

— **Rablás egy vasuti állomáson.** Oroszlámon vakmerő rablást követett el eddig ismeretlen fiatalember. Ozv. Székács Lajosnéól hat forinttal terhelt pénztárczáján kívül 1200 koronás fülbevalóinak egyikét kiszedte a tettes. A gyanu egy elegáns fiatalemberre irányul, aki oly módon rabolta el az értékes fülbevalót, hogy odasimult az asszonyhoz és a füléből kikapcsolta. A tettest széles körben nyomozzák.

— **Testvérgyilkos féltékenységből.** Szentpétersvárról táviratozzák, hogy a madridi orosz követ neje féltékenységből 18 éves nővérét öt revolverlövessel agyonlőtte. A szörnyettett az orosz főúri társadalomban kinos szenzációt keltett.

— **De Wet tábornok él.** Nincsen a világban hírlapja, amely el ne parentálta volna De Wet tábornokot, a hős boer vezért. Angol táviratok világá vitték a hírt, hogy a hős guerrilla-tábornok elesett egy ütközetben s nyomban e hirre az a legenda járta be az újságokat, hogy De Wet tulajdonképpen nem is De Wet volt, hanem Parnell az ír vezér, az angolok félelmetes ellenfele, aki ime vélt halottaiból föltámadt s most kegyetlenül üti-veri az angolokat. Hát nem Parnell támadt fel vélt halottaiból, hanem az igazi De Wet. Ezt a *Daily Mail* pretóriai levelezőjének szeptember 28-iki távirata hozza hírül s azt is elmondja részletesen, merre járt és mit cselekedett De Wet állítólagos halála után. A *Daily Mail* tudósítója szerint De Wet most az egyetlen valóságos akadály a Dél-Afrika paczifikációjának. Jelenleg is Oranjoban kalandozik, ahol legutóbb, szeptember 19-én megkísérelte a vasutvonal szétrombolását. A *Daily Mail* tudósítója beszélt egy potchestroomi lakossal, aki elmondotta, hogy az elpusztíthatatlan bur tábornok három hete Oranjoba menet Potchestroomba tért be. Csak nyolcz ember volt kíséretében. A hollandus polgárok ujjongva fogadták és többek közt lefényképezték. De Wet azt mondta, örvend, hogy így kitünő afrikander-szellemre talált Potchestroomban. Másnap reggel a törvényszéki épület előtt beszédet mondott. Fölszólította a polgárokat, hogy ne csüggedjenek és a felét se higyjék el annak, amit a burok veszteségéről híresztelnek. Ő és társai nem hagyják abba a harcot akkor sem, ha tizez maradnának fegyverben. Egyébként, úgy mond, mostanság senkiben sem lehet bízni. Ő a saját kabátjában sem bizik. A semlegességi esküről azt mondta, hogy a transvaali kormány rendelete a polgárokat fölmenti annak felelőssége alul, hogy saját maguk jelentkezzenek az angol hatóságok előtt az eskü letételére; nyugodtan megvárhatják, a míg értők jönnek. Nagyon dicsérte Botha hadvezéri tehetségét és kiemelte sikereit. De Wet tábornok az nap délután visszalovagolt csapatához, mely hír szerint kétszáz ember.

— **Aphreditét elkobozták.** New-Yorkban Pierre Louy Aphrodite című regényét az erkölcs-telen könyvek jegyzékébe iktatták és a kinyomott példányokat rendőrileg elkobozták. A könyvkereskedők ez eljárás ellen tiltakoztak.

— **Revolveres látogató.** Egy nagyváradi mészáros mester csaknem gyilkosságnak esett áldozatul. A házában egy toladó fiatal emberrel volt tüzetes szóváltása, ami odáig fajult, hogy a kellemetlen látogató revolverrel fenye-

getőzött. A perpatvar hevében csakhamar ki is kapta a forgópisztolyt, a mézáros azonban kiütötte kezéből a fegyvert, s rövid azon az utcára helyezte ki támadóját. A fiatalember pedig hirtelen fölkapta a földrehajított revolvért, s rálőtt a mézárosra, szerencsére azonban a golyó eltévesztette a célt. A merénylő ezután megfutamodott. Az esetről nem tettek a rendőrségnél jelentést.

— **Kedvező alkalom.** Két legjobb gyártmányu egész uj zongora gyári áron eladó. Megtekinthető: *Keppich* Zsigmondnál Arad, Andrassy-tér 19. (Központi szálloda.)

— **Magyar név.** *Witzl* Ferencz János aradi lakos vezetéknevét belügyminiszteri engedéllyel „Barná“-ra változtatta.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *F. Vész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Az iskolaszék ülése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 27.

Ma délután tartotta Aradváros iskolaszéke szeptember havi ülését, melynek fő érdekessége az volt, hogy az érdekesebb ügyeket nem tárgyalhatták, miután az iskolaszék *nem volt határozatképes.* A dolog főképen azért volt bosszantó, mert *csupán egyetlen tagnak* kellett volna jelen lenni, hogy a kellő szám meglegyen. A kisebb jelentőségű ügyeket letárgyalták s az az egy tag még sem akart megjelenni s így a napirend két pontja a jövő ülésre maradt; ezek az ügydarabok: a polgári leányiskolánál rendszeresített *torna-tanítónői* állásnak meghívás utján egy évre való betöltésre, továbbá a mult iskolai évfolyamán *egy próba évre meghívott tanerők megválasztása,* illetve állásaikon való véglegesítése.

Az ülés lefolyása különben a következő volt:

A napirend előtt a polgármester bejelentette, hogy az iskolaszék elhunyt három tagja helyébe a közgyűlés *Hegedűs Lászlót, Magyar Ferenczet és Müller Gyulát* választotta meg. Mindhármán lelették az esküt. Ezután tudomásul vette az ülés, hogy a közigaztási bizottság az elhunyt *Varjassy József* helyett képviselőjéül *Hász Sándort,* ennek helyetteséül *Schuszter Illés dr.-t* küldte ki.

Bujdos Eszter kérelmére Aradon felállítandó magán óvodájának fenntartására évi városi segínyt szavazának meg.

Az iskolafelügyelő bejelenti, hogy a polgári fiu-iskolában harmadik, a Haszinger-utcza elemi leány-iskolában második első osztályt állítottak fel elnöki intézkedés folytán. Jóváhagyólag tudomásul veszik.

Az összes községi iskolákba, mint az iskolafelügyelő jelenti, eddig a következő számban iratkoztak be tanulók: a polgári fiu-iskolába 464, a polgári leány-iskolába 424; az elemi iskolákba: a templom-utcza leányiskolába 580, a templom-utcza A) fiu iskolába 282, a B) iskolába 376, a Kossuth-utcza fiuiskolába 244, a Hasszinger-utcza leányiskolába 453, a női ipariskolába 40, a Szent Péter-téri fiuiskolába 295, az Erzsébet külvárosi leányiskolába 268, az újtelepi leányiskolába 241, az újtelepi fiuiskolába 306, a gáji vegyes iskolába 234. Összesen 4154 tanuló.

Tul van zsufolva az újtelepi elemi fiuiskola első osztálya, hova 94, a második osztály, hova 103; az Erzsébet-külvárosi elemi leányiskola első és második osztálya, hova 94—94 tanuló iratkozott be. Az Újtelepen párhuzamos második osztályt állítanak fel, az első osztályban és az Erzsébet-városban, az ezutáni beiratkozásoktól teszik függővé az intézkedéseket.

Az utolsó tárgy volt az iskolafelügyelőnek a jelen iskolai év iskolalátogatóira vonatkozó jelentése, melyet jóváhagyólag vettek tudomásul.

Az ülésen *Salacz Gyula* polgármester elnöklete alatt jelen voltak: *Institoris Kálmán* főjegyző, *Millig*

József iskolafelügyelő, *Hász Sándor,* *Boros Vida,* *Tedeschi Viktor,* *Pozsgay Lajos dr.,* *Schuszter Illés dr.,* *Simon Karolin,* *Müller Károly,* *Robitsek Ágoston dr.,* *Bing Vilmos,* *Domonkos Lajos,* *Csécsei Imre,* *Abrai Lajos,* *Szathmáry János,* *Walder Gyula,* *Hegedűs László,* *Rieger Imre,* *Almási Pál,* *Magyary Ferencz,* *Remetey F. Károly,* *Csik János,* *Avarfy Ferencz,* *Müller Gyula,* és *Bonts Aurél* jegyző.

NAPIREND.

Szeptember 28. Péntek. Róm. kath. naptár: Venczel. — Protestáns naptár: Venczel. — Görög keleti naptár (szeptember 15.): Nikéta vértanú. — A nap két 5 óra 40 perczkor, nyugszik 5 óra 28 perczkor. — A hold két 10 óra 16 perczkor, nyugszik 7 óra 29 perczkor.

Időjárás. Légnymás reggel 7 órakor 765.5 milliméter, délután 2 órakor 764.4 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor C° + 14.4, délután 2 órakor C° + 24.0 — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor DK. 4, délután 2 órakor DK. 2. — Felhőzet reggel 7 órakor félderült, délután 2 órakor félborult. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 milliméter.

Időjelés. A központi meteorologiai intézetnek Aradra küldött táviratát szerint a mai napra a következő időjárás várható: Derült, száraz, meleg.

Szabadságharcol emléktárgyak országos muzeuma (színház-épület, 1-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 8 óráig. Belepti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van vasár-és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11¹/₂—12¹/₂ óráig. Helyiség: Erekléy-muzeum helyisége melletti ülésterem.

Szeptember 29. Az 1900. évben besorozottak egyrészenek táncvizsgálma (Városliget.)

Szeptember 30. Az aradi iparos ifjak önképző-és betegsegélyző-egyletének közgyűlése délelőtt 16 órakor.

Október 6. A vértanúk emlékeztető.

Október 7. A székudvari önszegélyző egylet mint szövetkezet közgyűlése délután 3 órakor.

Október 9. Jegyzőválasztás Nagy-Pélen.

Használt iskola-könyveknél a bekötést ingyen adom.

Használt iskola-könyvek

minden iskola részére erős kemény kötésben

és tiszta, kifogástalan állapotban félárban kaphatók

KERPEL IZSÓ

könyvkereskedésben

ARADON, Andrassy-tér 20. szám, (Aréna-épület.)

Használt tankönyveket cserében vagy készpénzért negyedáron átveszek.

Kiváló tisztelettel:

KERPEL IZSÓ.

2596

Ugyanott egy jó erkölcsű fiu mint **tanuló** alkalmazás' nyer.

KOZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

== **Fizetesképtelenségek.** A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetesképtelenségeket jelenti: *Engländer Mózes. Nagy-Szombat.* — *Kemény Lajos, H.-M.-Vásárhely.* — *Rottmann Artur, Nyiregyháza.* — *Jamoly János, Losoncz.* — *Hubert Samuel, Székesfehérvár.* — *Handel Mór, Budapest.* — *Kovács Zsigmond, Rimaszombat.* — *Herczog Dezső, Budapest.*

Budapesti ár- és értéktözsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, szeptember 27.

Délitözsde. A buzakinálát kielégítő, vételkedv gyöngge. Bányadt irányzat mellett 35.000 métermáza került forgalomba, 5 fillérrel olcsóbb áron. Egyéb gabonánemű bányadt és olcsóbb. Malmok tartózkodók. Időjárás derült, szép.

Zárul 12 órakor:

Buza októberre	7.55—7.56
Buza 1901. áprilisra	8.01—8.02
Rozs októberre	7.07—7.08
Rozs 1901. áprilisra	7.39—7.40
Zab októberre	5.18—5.19
Zab 1901. áprilisra	5.49—5.49
Tengeri szeptemberre	6.85—6.90

Tengeri októberre	—
Tengeri 1901. májusra	4.99—5.—
Repcze szeptemberre	—

Zárul 4 órakor:

Buza októberre	7.49—7.50
Buza 1901. áprilisra	7.98—7.99
Rozs októberre	7.04—7.05
Rozs 1901. áprilisra	7.40—7.41
Zab októberre	5.13—5.17
Zab 1901. áprilisra	5.47—5.48
Tengeri szeptemberre	—
Tengeri októberre	—
Tengeri 1901. májusra	4.99—5.—
Repcze szeptemberre	—

Zárul 4 órakor: korona

Osztrák hitelrészvény	650.50
Magyar hitelrészvény	671.—
Leszámitóbank részvény	439.—
Rima-Murányi vasmű részvény	534.75
Osztrák-magyar államvasuti részvény	664.50
Közuti vasut	603.—
Városi villamos vasut részvény	289.—

S z e s z ü z l e t

— Szeptember 27. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona, finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona, hordó nélkül per 100 liter ^o/_o, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Szárított moslék 12 korona 50 fillér mmázsánként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Szeptember 27. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogramm felüli sulyban — fillérig. Öreg közep páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig. Fialat nehéz páronként 320 kilogramm felüli sulyban 97 — 98 fillérig. Fialat közep páronként 251—320 kilogramm sulyban 97 — 98 fillérig. Fialat könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 98 — 99 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 280 kilogramm felüli sulyban 96 — 97 fillérig. Közep páronként 240—260 kilogramm sulyban 95 — 96 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 94 — 95 fillérig.

Sertéslétszám. Szeptember 24-én volt készlet 39253 darab, szeptember 25-én főlhajtott 282 darab, szeptember 25-én elszállított 392 darab, szeptember 26-án maradt készletben 38143 darab. Üzlet: kissé kellemesebb.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti ár- és értéktözsden.

Budapest, 1900. szeptember 27.

Magyar aranyjáradék ⁴⁰ / _o	95.—
Magyar koronajáradék ⁴⁰ / _o	90.80
Magyar arany ^{4 1} / ₂ ^o / _o	100.—
Magyar ezüst ^{4 1} / ₂ ^o / _o	96.—
Magyar keleti vasut	97.50
Magyar földterhermentesítési kötvény	89.50
Magyar italmegváltási kötvény	98.—
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	90.50
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	163.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	142.—
Osztrák papírjáradék	96.80
Osztrák járadék ezüst	96.75
Osztrák járadék arany	96.85
Koronajáradék	97.15
1860-iki állam-sorsjegyek	132.—
Osztrák-magyar bankrészvény	1705.—
Magyar hitelbank részvény	671.—
Osztrák hitelintézet részvény	653.50
Osztrák-magyar államvasut	666.—
30 frankos arany (Napoleonador)	19.32
Német birodalmi márka	118.35
London	242.05
Páris	96.25

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

V. Andor. Acsuva. A „falusi nép boldogsága” című tárczacikke valóban megható. On elfelejt cigarettát venni, megállítja a kocsit az egyik falu boltja előtt és a kocsist beküldi, hogy hozzon cigarettát. Tovább indulva rá akar gyujtani, de észre veszi, hogy nincs gyufája. Erre a másik falu egyik boltjába küldi a kocsist gyufaért. Ott kap gyufát, rágyújt „s azután cigaretta füstfelhőket eresztve a zajos falusi éjjeli levegőbe, tartottunk hazunk felé”. — Ebből áll az ön tárczája. Higyje el, hogy még *Herczeg Ferencz, Tóth Béla, Mikszáth Kálmán* tollával is bajos volna ebből hangulatteljes tárczát írni. De egy tanácssal szolgálunk. Ne cigarettázon, hanem helyette tanulja meg első sorban a helyes írást, azután olvasson sokat a magyar remek-írókból, és ha ezen túl esett, akkor fogadja meg, hogy soha életében nem veszi a tárczairó tollat a kezébe. Ezzel megvalósítja nemcsak a valódi nép, hanem a szerkesztőség boldogságát is.

Használt iskola-könyvek erős keménykötésben

**fél árban kaphatók,
gymnasium, reál**

és tanítóképző intézet részére

valamint a többi tanintézet számára is.

**Teljes raktár tiszta és jókarban
lévő könyvekből.**

Vesünk polgári fiu és felső kereskedelmi iskolai használt könyveket.

INGUSZ I. és FIA

könyvkereskedésében

Kun, Fülöp es Csath-féle gazdasági és általános ismétlő iskolai olvasókönyv főbizományi raktára.

Arad, templom-utca.

CSARNOK.

Gyógyulás.

Irta: Csehov Antal.

Orosz eredetiből fordította: Ambrozovics Dezső.

(Vége.)

Megint egy ütés az arczára. Az elképedt komikus védekezett volna, — de Grebeskov egyik kezével megragadta a mellét, a másikkal meg arczában babrált.

— Ne olyan erősen! Ne olyan erősen... — hallatszott a másik szobából Pocsecsnev hangja. Szelidebben kissé... Fegyvenka!

— Hagyja csak Lyvonics Prokl! Még ő is bálás lesz majd érte!

— Mégis kissé szelidebben no! — szólt Pocsecsnev siránkozó hangon, bepislógva a komikus szobájába. — Néked ez semmi, de engem a hideg borzongat, ha látom. Csak gondold: világos nappal ütlegelsz egy önálló, intelligens és hirneves embert... s még hozzá a saját lakásában... Oh, oh!...

— En, Lyvonics Prokl, nem őt ütöm, hanem az ördögöt, a ki benne van. Szépen kérem, távozzék és ne nyugtalanodjék. Feküdj le, az ördögbe is! — támadt rá Fedor a komikusra. — Meg se mozdulj! Mi-cso-dada?

Dikolrazovt valóságos rémület fogta el. Ugy tetszett neki, hogy mindaz, mi az imént úgy forgott körülte s a mit összetört, mind együttesen a fejéhez repült.

— Segítség! — kiáltott fel. — Segítség! Segítség!

— Ordíts csak, ordíts, te erdei manó! Ez még csak a virágja volt, most jön csak a java! Most ide hallgass: ha még csak egy szót szólsz, vagy megmoczzansz agyonverlek! Irgalom nélkül agyonverlek! Segíteni nem segít rajtad senki! Ide be nem jöhet senki. De ha békével maradsz és szépen elhallgatsz akkor kapsz pálinkát... Itt van ni, pálinka.

Grebeskov kivett a zsebéből egy fél megszelyes üveg pálinkát és megcsillogtatta a komikus szeméi előtt. A részeg művész, szenvedélyének a tárgyát megpillantva, megfélemedezett az ütlegekről, sőt szinte nyertett a gyönyörűségtől. Grebeskov kivett a mellényzsebéből egy darabka piszkos szappant s beledugta a pálinkás üvegbe. Mikor a pálinka fölhabzott és zavarossá lett, elkezdett beledobálni mindent. Került bele salétrom, szalmiák, timsó, glaubersó, kén, kámför és más egyéb mindentféle, a mit a droguista-boltokban árulnak. A komikus rámeresztette szeméit Grebeskovra és szenvedélyesen követte a palack minden legkisebb mozdulatát. Végül a fodrász elégetett egy darabka rongyot, a hamuját beleszórt a pálinkába s oda lépett az ágyhoz.

— Igyál! — mondotta teletöltve egy ivópo-harat. — De fenéig.

A komikus élvezettel kiitta, krárogott és kimeresztette a szeméit. Egyszerre elsápadt az arcza s a homlokán kiserkedt a verejték.

— Igyál még! — ajánlotta Grebeskov.

— Nem... nem kell!... Megállj...

— Igyál... Igyál, mert agyonverlek!

Dikolrazov megint ivott és nyöszörögve vergődött párnáin. A következő pillanatban fölemelkedett és Fedor meggyőződhetett róla, hogy a szer megtette a hatását.

— Igyál még! Hadd forduljon ki minden belső részed! Igyál... az jót tesz.

Ekkor kezdődött a komikus igazi szenvedése. A belső részei a szó szoros értelmében fölfordultak. Hol felugrott, hol ott fetrengett az ágyban és rémülettel eltelve figyelte irgalmatlan és engesztelhetetlen ellenségének minden mozdulatát, a ki egy pillanatra sem tágitott mellőle és fáradhatatlanul ütlegelte őt valahányszor az italt visszautasította. Az ütlegek változtak az ivással, az ivás az ütlegekkel. Szegény második Fenixov Dikolrazov testét tán még sohasem érte ilyen sérelem és megalázás, és hirneves művész tán még sohasem volt olyan gyöngye és védtelen, mint most. Eleinte a komikus ordított és szitkozódott, azután könyörögni kezdett, végre meggyőződve róla, hogy a tiltakozás csak ütlegekre vezet, elkezdett sirni. Pocsecsnev, a ki ott állt ajtóban és hallgatózott, végre már nem bírta tovább és berohant a komikus szobájába.

— Vigyen eltéged az ördög! — mondotta a kezeivel integetve. — Inkább vesszenek kárba a bérleti pénzek, inkább hadd igyék az istenadta, csak kérlek, ne gyötörd már tovább! Hiszen belepusztul, hogy vinne el a manó! Nezd, egészen meggémberedett! Ha tudtam volna, isten bizony nem kezdtem volna veled...

— Hagyja el... O maga is hálás lesz érte... majd meglátja. Nos mit akarsz még? — fordult oda Grebeskov a komikushoz.

Késő estig ott volt a komikus mellett. Maga is kifáradt s őt is agyonhajszolta. A dolog vége az lett, hogy a komikus rettenetesen elgyengült már sóhajtozni is alig tudott s arcza a rémület kifejezésével szinte kővé meredt. Erre azután valami álomfélebe merült.

Másnap a komikus, Pocsecsnev legnagyobb csodálkozására fölébredt, tehát nem halt meg. Mikor fölébredt, bámulva nézett körül és megpróbálta emlékezetébe visszaidézni a történeteket.

— Ugyan miért fáj ugy mindenem? — gondolta magában csodálkozva. — Mintha csak vonat ment volna keresztül rajtam. Talán innám egy kis pálinkát? Hé, ki van itt! Pálinkát!

Ekkor már ott álltak az ajtóban Pocsecsnev és Grebeskov.

— Pálinkát kér, tehát nem gyógyult ki! — szörnyűködött Pocsecsnev.

— Ugyan batyuska, Lyvonics Prokl! — szólt a fodrász csodálkozva. — Sz csak nem gyógyulhat meg egy nap alatt!? Még jó, ha egy hét alatt helyre jön, de nem egy nap alatt. Más gyöngébb termetű emberrel tán őt nap alatt is lehet valamire menni de ez olyan, mint egy... nem egyhamar boldogul vele az ember.

— Az ördögbe is, miért nem mondtad ezt előbb? — sóhajtott fel Pocsecsnev. — Minek is születtem a világra én boldogtalan! S ugyan mit várhatok én még a sorsból? Nem-e okosabb egyszeribe végetvetni a dolognak s golyót röpíteni az agyamba stb. stb.

Bármily sötéten fogta is fel Pocsecsnev a sorsát, Dikolrazov egy hét múlva már játszott s így a bérleti pénzeket sem kellett visszaadni. Grebeskov fésülte a komikust és olyan tiszteletteljesen bánt a fejével, hogy nem lehetett ráösmerni benne a pofozkodóra.

— Szívós egy ember! — csodálkozott Pocsecsnev. — Én csak néztem a szenvedését s majd belehaltam, pedig, mintha semmi sem történt volna, még köszönetet is mondott ennek az ördögös embernek, a kit Moszkvába is el akart vinni magával! Mondja még valaki, hogy nem történnek csodák a világon!

IDEGENEK ARADON.

— Szeptember 27. —

Fehér Kereszt szálloda. Dominik Henrik utazó Bécs. — Ferenczy Mór utazó Bécs. — Oppenheim József utazó Bécs. — Winter Fülöp utazó Bécs. — Czinczár Fülöp utazó Budapest. — Sáló Brithold utazó Bécs. — Herman Ottó utazó Bécs. — Grünwald Henrik utazó Budapest. — Fein Mór kereskedő Szeged. — Scheinstein Viktor utazó Budapest. —

Braun Gusztáv utazó Bécs. — Rothblat Oszkár utazó Linz. — Sross Miksa utazó Budapest. — Blum József kereskedő Lipcse. — Gerber Henrik utazó Grác. — Wolf Jakab utazó Remscheid. — Wirt Ottó utazó Solingen. — Löwy Ferencz utazó Bécs. — Löwenstein Mór utazó Berlin. — Bauchber György utazó Bécs.

Központi Szálloda. Heinrich János bizt. felügyelő Budapest. — Philipp Richárd utazó Budapest. — Stern Sándor utazó Budapest. — Zeisler Sándor utazó Budapest. — Reis Vilmos utazó Budapest. — Fischer Mihály birtokos Budapest. — Kaltenbrunner Viktor Admont. — Rosenberg Miksa gyáros Szeged. — Kohn Vilmos gyáros Szeged. — Pezzi Lukács tiszthelyettes Arad. — Dr. Lendvay Zsigmond orvos Körösbánya. — Michel János utazó Bécs.

Vass Szálloda. Vottele Rudolf kereskedő Mannheim. — Brachfeld I. gyáros Szeged. — Öry Zsigmond utazó Budapest. — Virt József kereskedő Bécs. — Baumgartnerne Brád. — Singer Mór utazó Budapest. — Rózsavölgyi Zoltán malomtulajdonos Sarkad. — Vég Róza magánzó Nyírbátor. — Schwitzer Mór kereskedő Budapest. — Vécsey N. kárbeclő Budapest. — Grossinger N. kereskedő Bécs. — Grosz József utazó Bécs. — Barcs Imre asztalos Budapest. — Grosz Lajos utazó Budapest.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1900. évi május hó 1-től.)

ARADRÓL		ARADRA	
Budapest felől indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személysz. tv. d. u.	3.56	Személyvonat d. u.	3.55
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szm. Szolnokról este	8.48
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsínról reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.50
Soborsínig délután	2.04	Radnáról délután	2.36
Személyvonat d. u.	4.30	Gyorsvonat délután	4.06
Radnág este	6.35	Személyvonat este	8.57
Gyorsvonat este	7.18	Gyorsvonat délelőtt	8.08
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.20	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	8.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.55
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyesvonat reggel	6.45	Személyvonat reggel	8.53
Személyvonat d. u.	4.25	Vegyesvonat este	6.50
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Borossebesről szv. r.	8.08
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Borossebesig szv. du.	5.20	Személyvonat este	7.—

Városi színház.

Bérlet 1. sz.

Páratlan.

Szombaton, 1900. évi szeptember hó 29-én.

Hamlet.

Tragoedia 5 felvonásban. Irta: Shakespeare. Fordította: Arany János.

S Z E M É L Y E K:

Claudius ... Bács Károly.	Bernardo ... Erczkövy K.
Hamlet ... Molnár L.	Gertrud ... Kalocsa R.
Horatio ... László Gy.	Ophelia ... Angyal Ilka.
Polonius ... Mezei Péter.	Színész ... Fenyéri Mór.
Laertes, fia ... Palágyi L.	Színésznő ... Turchányi O.
Szellem ... Czákó V.	1. sirásó ... Nyilassi M.
Rosenkranz ... Solyom L.	2. sirásó ... Hegyessi Gy.
Osrick ... Jeney Gy.	Prologus ... Szadai F.

Közdete 7 órakor.

NYILTTÉR.*

Dr. Vuia

Herkulesfürdőből visszatérvén

orvosi gyakorlatát

ujból megkezdte

Aradon, Sina-utca 1. b.

A legnagyobb vidéki napilap most az

ARADI KÖZLÖNY

Tökéletesen pótol minden fővárosi lapot. Arad-, Csanád-, Békés-, Temes-,
Torontál- és Hunyad-megyékben már

a kora reggeli órákban

== hirül viszi mindazt, amit a budapesti lapokból csak délután olvashat e vidék közönsége. ==

Az ARADI KÖZLÖNY

megjelenik naponta **12–14** oldalon, vasárnap **24** oldalon.

Előfizetők kedvezményei:

Minden előfizető értékes és diszes könyvajándékot kap karácsony napjára.

Minden előfizető ingyen kapja vasárnaponként az „**Ország Világ**“ című képes hetilapot, ha kezelési és postaköltség fejében negyedévenként 75 krt beküld az Aradi Közlöny kiadóhivatalának.

Gyűjtők kedvezményei:

Aki az Aradi Közlönynek 1 negyedéves előfizetőt szerez: ingyen és bérmentve kapja meg **Muray Károly** pompás adomagyűjteményét.

Aki az Aradi Közlönynek 3 előfizetőt gyűjt: ingyen és bérmentve kapja meg **Bartók Lajos** „**Téli Regék**“ című diszművét, melynek bolti ára 30 korona.

Aki az Aradi Közlönynek 5 előfizetőt gyűjt: ingyen és bérmentve kapja meg **Mikszáth Kálmán** „**Jó palócok**“ című nagyszerű diszmunkáját, melynek bolti ára 50 korona.

Október elsején belépő negyedéves előfizetőknek, ha az előfizetési összeget szeptemberben beküldik: a lap a beküldés napjától októberig ingyen jár.

Beküldött czimekre tiz napig küld mutatványszámokat

Az Aradi Közlöny kiadóhivatala.

3190—1900. pm.

Pályázati hirdetés.

Közírá teszem, hogy a nagyméltóságú magyar királyi földmívelésügyi miniszterium folyó évi szeptember hó 13-áról kelt 8347—1900. eln. sz. leiratával az 1901 évi január hó 1-én betöltendő állami állatorvosi állásokra a pályázatot kiírta.

A pályázati kérvények folyó évi október hó 15-ig nyújthatók be, és pedig azoké, kik jelenleg közszolgálatban állanak nálam, kik pedig közszolgálatban nem állnak-közvetlenül a nagyméltóságú földmívelésügyi miniszteriumnál.

A pályázati egyéb feltételek hivatalomban a nivalos órák alatt bármikor betekintheők.

Aradon, 1900. évi szeptember hó 18-án.

Salacz,
kir. tan. polgármester.

GILLER RÓBERT
órák és ókszerész

ARAD, Szabadságtér és Simonyi-utca sarkán.

Órák és ókszerék javítása jótállás mellett.
Látásorok nagy raktára.

Továbbá van szerencsém a n. é. közönség tudására adni, hogy a volt Első Aradi Működőrüskötől az összes optikai szemüvegeket, orrszűrtöket, barometereket stb. olcsó áron átvettem, s ez által azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy **olcsó áron szolgálhatok optikailag próbált szemüvegeket.**

==== Ócska aranyat magas áron megveszek vagy becserélek. ====

Tisztelettel 2752

GILLER RÓBERT,
órák és ókszerész.

✠ Egy tanuló felvételtik. ✠

3067—1900. pm.

Figyelmeztetés.

A szüret alkalmából a bortermelők figyelmeztetnek, hogy az 1893. évi XXIII. t. cz. és az arra vonatkozó miniszteri rendelet értelmében a mustba vagy borba, ugyszintén a már kész, kiejert törkölyborba *vizet keverni, bármi csekély mennyiségben is, feltétlenül tilos még akkor is, ha ezt maga a vevő kívánna, továbbá tilos a természetes bornak a törkölyborral, vagy gyümölcsborral való összekeverése (összeházasítása) is. A víz használata csak a törkölybor készítésénél van megengedve, de ott is csak az 53850—897. számú rendeletben körülírt megszorítással.*

Figyelmeztetnek továbbá arra is, hogy a ki a fenti tiltott módon készített vagy kezelt bort forgalomba hozza vagy eladja, az az idézett törvényzikk értelmében *600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettik, a ki pedig a bort maga vizezi, vagy más tiltott anyagokkal kezeli, vagy a természetes bort törkölyborral vagy gyümölcsborral összekeveri, az mint mesterséges bor készítője, 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel és ezen felül még két hónapig terjedhető elzárással büntetettik, s ezenkívül az illetőktől a tiltott módon kezelt borok még el is kobzandók.*

Aradon, 1900. évi szeptember hó 17-én.

Salacz,
kir. tan.
polgármester.

Magyar kir. államvasutak.
Üzletvezetőség Kolozsvárt.

24694—1900. számhoz.

Pályázati hirdetés.

A m. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége bihar-püspöki mäv. kavicsbányájában az 1901-ik évben végrehajtandó kavics- és homok-termelés, kocsiba rakás, kavicsréteg lefedés és ezekkel kapcsolatos összes munkák biztosítására ezennel nyilvános ajánlati verseny-tárgyalást hirdet.

A munkaterv szerint az 1901-ik évben mintegy 19000 kbm. rostált és 56000 köbméter rostálatlan kavics lesz termelendő és felrakandó. Együttal biztosítani kívánja a nevezett üzletvezetőség az ezen bányában 1902. és 1903. években termelendő kavics- és homok-mennyiséget is. A mennyiségek azonban a jelenleg kiirt mennyiségnél korlátlanul nagyobbak vagy kisebbek lehetnek.

Az 1902. és 1903. években termelendő kavics-mennyiség a kötendő munka-egyezmény értelmében az előző év utolsó negyedében fog a szállító-nak tudomására adatni.

A szállítás a m. k. államvasutaknál érvényben lévő 1896. évi 122291. sz. a. kelt általános szállítási, valamint a munka-egyezményben foglalt egyéb feltételek szerint eszközözendő. Részletes felvilágosítás nyerhető a nagyváradi osztálymérnökségnél.

Ugyanott kapható az ajánlati mintalap is. A munkák tárgyában az ajánlati mintalapokba az egységáruk bejegyzése által teendő ajánlatok legkésőbb 1900. október hó 9-ik napjának d. e. 12 óráig nyújthatók be az üzletvezetőség titkári hivatalánál (Kolozsvár E. M. K. E. palota I. emelet.)

Az ajánlatokba az egységáruk egy számmal, valamint szavakkal is kiírandók.

Vakarások vagy javításokat tartalmazó ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlatok ivenkint 1 koronás bélyeggel látandók el és lepecsételve a következő felirattal ellátva nyújthatók be.

„Ajánlat a Bihar-püspöki kavics-termelési munkákra 24694—1900. sz.-hoz.

Megjegyeztetik, hogy csakis az összes munkákra kiterjeszkedő és fentebb megjelölt, a munkákhoz kötött feltételeket is magában foglaló ajánlati mintákon tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni.

Minden ajánlattevő köteles 1900. évi október hó 8-án déli 12 óráig 1000 korona, azaz: Egyezer korona bantapénzt az üzletvezetőség gyűjtőpénztárába (E. M. K. E. palota földszint) készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban letenni. Az értékpapírosok a legutóbbi 14 napnál nem régebb napi árfolyammal számíthatók, de semmi esetre sem névértéken felül.

Távirati, vagy késve érkezett ajánlatok nem lesznek figyelembeveve.

Minden ajánlattevő ajánlatával az a felett hozandó határozatig kötelezettségben marad és azt vissza nem vonhatja.

Az ajánlatok között a szabad választás jogát fenntartja magának az üzletvezetőség, tekintet nélkül a megajánlott egységárokra.

Kolozsvár, 1900. szeptember hó 20-ikán.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Ékszer-tárgyak

ezüst evőeszközök és valódi schweiczi órák alkalmi vételek által a legjutányosabb árban kaphatók:

Ugyanitt arany, ezüstneműek és**ZÁLOGJEGYEK**

legmagasabb árban megvételnek

DEUTSCH IZIDOR

órák, ékezerész Templom-utoza, Minorita-palota.

Elek járás főszolgabírójától.

4202—900.

Pályázati hirdetés.

A lemondás folytán üresedésbe jött nagy-péli községi jegyzői állásnak választás útján való betöltésére határidőül **f. évi október hó 9-ik napjának d. e. 10 óráját** a község-házához kitűzöm.

Felhívom ennél fogva a pályázni kívánókat, hogy az 1883. évi 1. t.-cz. 6. §-ával előirt minősítést igazoló pályázati kérvényüket hozzám október hó 8-ik napjáig annyival inkább nyújtsák be, mivel a később beérkezett kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

Elek, 1900. szeptember hó 24-ikén.

Jank János,
főszolgabíró.

2756

605—1900. g. sz.

Árverési hirdetés.

Arad sz. kir. város gazdasági széke több kisebb darab földnek 1900. évi október hó 1-től 3 évre való bérbeadása iránt **folyó évi október hó 1-én d. e. 10 órakor** árverést tart.

Kikiáltási ár:

1. A jelenleg Klein Ignác által bérelt Brüneckdülőbeli 4 egész ²⁶⁵/₁₁₀₀ holdra nézve 20 korona holdankénti évi bér.

2. A jelenleg Krecza Jóna által bérelt közlegelőbeli 14 sz. 6 egész ⁴⁸⁰/₁₁₀₀ hold földre 46 korona holdankénti évi bér.

3. A jelenleg Szedity György által bérelt kut-utcai 1059 négyszögöl üres telekre 13 korona 68 fillér évi bér.

4. A jelenleg Halász István által bérelt közlegelőbeli 8 sz. 5 holdra 30 korona 60 fillér holdankénti évi bér.

5. A jelenleg Strongár Józsa által bérelt nagylegelőbeli 4 sz. 5 hold 28 korona 60 fillér holdankénti évi bér.

6. A jelenleg id. Stefanov Oresztie által bérelt közlegelőbeli 18 sz. 5 holdra 43 korona 20 fillér holdankénti évi bér.

7. A jelenleg Stefani György által bérelt közlegelőbeli 7 sz. 5 holdra 37 korona holdankénti évi bér.

8. A jelenleg Szedity Péter által bérelt közlegelőbeli 14 sz. 5 holdra 40 korona 40 fillér holdankénti évi bér.

9. A jelenleg Dogyan Józsa által bérelt közlegelőbeli 4 sz. 6 egész ³⁵⁸/₁₁₀₀ holdra 30 korona 60 fillér holdankénti évi bér.

10. A jelenleg Bosnyák Miklós által bérelt közlegelőbeli 15 sz. 5 holdra 41 korona holdankénti évi bér.

11. A jelenleg Stefanov Mihály ál-

tal bérelt közlegelőbeli 17 sz. 5 holdra 43 korona.

12. A jelenleg Burián Ársza által bérelt közlegelőbeli 32 sz. 5 holdra 52 korona 20 fillér holdankénti évi bér.

13. A jelenleg Burián Ársza által bérelt közlegelőbeli 33 sz. 5 holdra 56 korona holdankénti évi bér.

14. A jelenleg Pain Lázár által bérelt közlegelőbeli 3 sz. 5 holdra 39 korona holdankénti évi bér.

15. A jelenleg Fericsán Simon által bérelt közlegelőbeli 31 sz. 5 holdra 56 korona 40 fillér holdankénti évi bér.

16. Bálint József által jelenleg bérelt közlegelőbeli 28 sz. 5 holdra 33 korona holdankénti évi bér.

Bantapénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapírokból.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújthatók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bantapénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok úrnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1900. évi szeptember hó 24-én tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay,
aljegyző.

71103—I/4

Hirdetés.

a folyó 1900. évben megtartandó erdő-őri és vadőri szakvizsgák ügyében.

Az erdőőri szakvizsgák folyó évi október 22-én és az erre következő napokon Budapesten, Pozsonyban, Besztercebányán, Miskolcon, Kassán, M. Szigeten, Debreczenben, Kolozsváron, Székely-Udvárhelyen, Brassóban, Nagyszébenben, Temesváron, Zomborban, Pécsen és Szombathelyen, a vadőri vizsgák pedig az erdőőri szakvizsgákkal kapcsolatosan Budapesten, Pozsonyban, Szombathelyen és Kolozsváron a vármegye székházában délelőtt 9 órakor fognak megkezdetni és folytatólag megtartatni.

Felhivatnak mindazok, akik az erdőőri szakvizsgát vagy a vadőri vizsgát letenni szándékoznak, hogy hiteles bizonyítványokkal felszerelt folyamodványaikat a vizsgák székhelyére nézve illetékes hírdőfelügyelőhöz folyó évi október 10-ig nyújtsák be.

Budapest, 1900. szeptember 5-én

M. kir. Földmívelésügyi Minister.